

Digitális tartalmak metaadat-kezelése

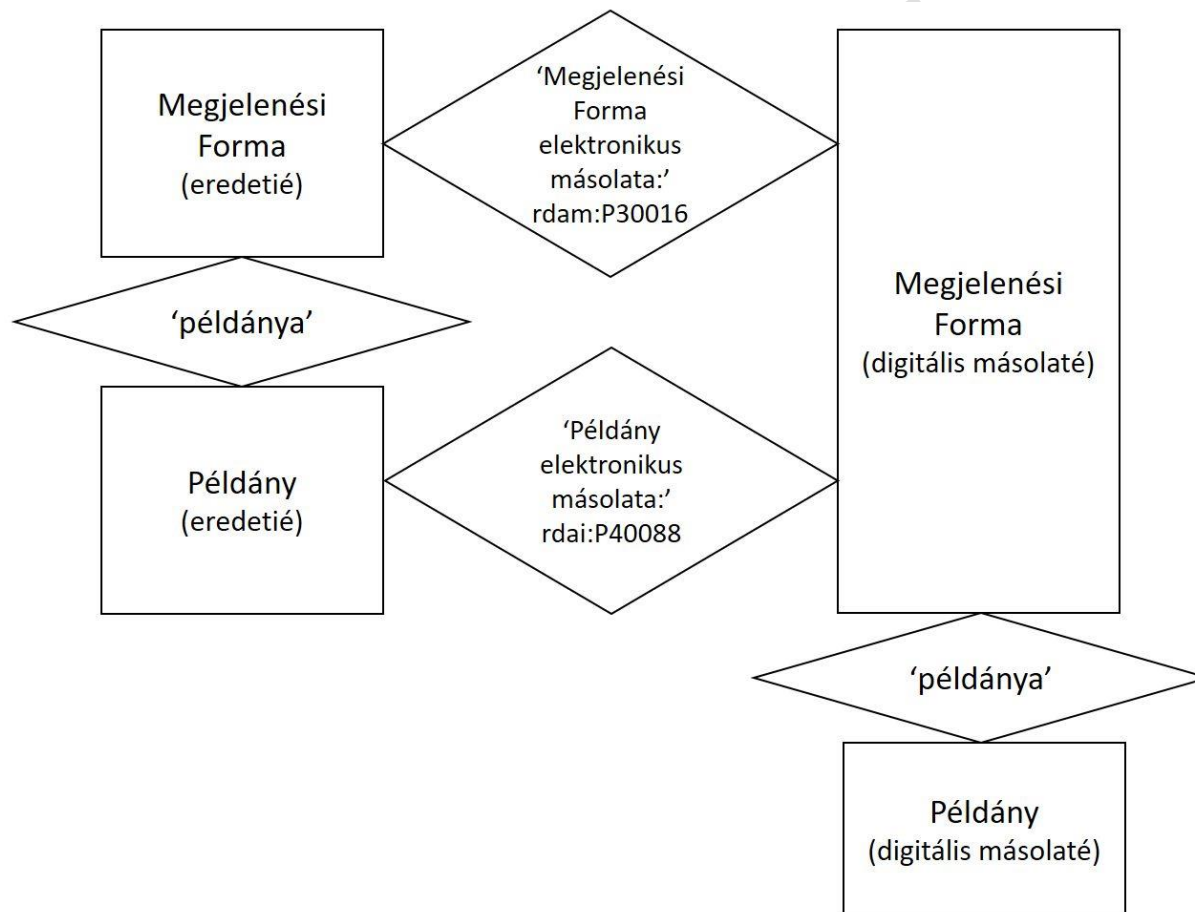
I. Digitális források leíró metaadatai

1. Digitális másolatok (szurrogátumok)

Alapelvek

- az RDA bibliográfiai keretrendszerben megfogalmazódó katalogizálási elvek értelmében a digitális másolatokról különálló, az eredeti forrás leírásával összekapcsolt (Megjelenési Forma szintű) leírás készül;
- a digitális másolatra vonatkozó leírás az eredeti forrás leírására épül; a benne rögzített specifikus adatok forrása: alapértelmezett értékek, valamint a digitalizálás során keletkező egyes technikai/adminisztratív információk beillesztése adatgazdagítással (konverzió);
- a filológiai hitelesség érdekében a másolat és az eredeti forrás kapcsolatát is ki kell fejezni, ez korábban a Példányok szintjén történt, az új RDA-ban ez a kapcsolat (rdai:P40088, rdam:P30299) az eredeti (forrásdokumentum) Példánya és a digitális másolathoz tartozó Megjelenési Forma között áll fenn:

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Amennyibe szeretnénk, hogy a digitális másolatok (szurrogátumok) leírásai a katalógusunk, metaadat-tárunk részét képezzék, alapvető kritérium, hogy ezek a források szabványos, adott esetben MARC 21 formátumú bibliográfiai leírással rendelkezzenek. Ennek a kritériumnak általánosságban az egyedi feldolgozás során keletkezett rekordokkal rendelkező források digitális másolatai feleltethetők meg a szükséges adatkonverziót követően.

1.1 Digitális másolatok bibliográfiai leírásainak konverziós előállítása

A konverzióban érintett mezők:

- Rekordfej (LDR)
- Kódolt fizikai jellemzők (007)
- Állandó hosszúságú adatelemek (008)
- Előállítási, kiadási, terjesztési, gyártási és copyright közlemény (264)
- Fizikai jellemzők (300)
- Tartalom típusa (336)
- Médium típusa (337)
- Hordozó típusa (338)
- Fizikai médium (340) – itt rögzíthetünk esetlegesen információkat az eredetről, pl.: ‘eredeti’, ‘mesterfájl’, ‘származtatott mester’ (RDA 3.10.1.3)
- Digitális állomány jellemzői (347)
- A hozzáférés korlátozása megjegyzés (506)
- Az eredeti/másolat lelőhelye (535)
- Egyéb fizikai forma (776)
- Elektronikus hely és hozzáférés (856)

Specifikus mezőtartalmak digitalizált szöveges forrás leírása során:

1. LDR Rekordfej

Karakterpozíciók és értékek:

05 Rekord állapota
n új

09 Karakterkódolás
üres MARC-8
a UCS/Unicode

17 Leírási szint
1 teljes szint, autopszia nélkül

2. 007 Kódolt fizikai jellemzők – Elektronikus forrás (007/00=c)

00 - A dokumentum típusa

01 - Speciális anyagmegjelölés

02 - Meghatározatlan

03 - Szín

04 - Méretek

05 - Hang (különálló vagy a médiumhoz kapcsolódó)

06-08 - Kép bitmélysége

09 - Fájlformátum

10 - Minőségbiztosítási célkitűzések

11 - Előzmény/eredet

12 - A tömörítés szintje

13 - A formázás minősége

pozíció	kódérték	megnevezés	megjegyzés
00	c	elektronikus forrás	
01	r	távoli hozzáférés	
03	a b c g m n u z 	egyszínű fekete-fehér színes szürkeárnyaltos vegyes nem alkalmazható ismeretlen egyéb nincs kódérték megadva	technikai adatokból nyert információ
06-08	001-999 mmm nnn --- 	pontos bitmélység összetett nem alkalmazható ismeretlen nincs kódérték megadva	technikai adatokból nyert információ
09	a	egyféle fájlformátum	
10	a n p u 	hiányzó nem alkalmazható megadva ismeretlen nincs kódérték megadva	technikai adatokból nyert információ
11	a	eredetiből reprodukált fájl	
12	a b d m	nem tömörített veszteségmentes tömörítés veszteséges tömörítés vegyes	technikai adatokból nyert információ

	u 	ismeretlen nincs kódérték megadva	
13	a n p r u 	hozzáférés biztosítására alkalmas nem alkalmazható megőrzésre alkalmas az eredeti helyettesítésére alkalmas ismeretlen nincs kódérték megadva	technikai v. adminisztratív adatokból nyert információ

MUNKANYELV

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

3. 008 Állandó hosszúságú adatelemek

06 Megjelenési év típusa

m Összetett megjelenési évek (ÉÉÉÉ ÉÉÉÉ) – több évre átnyúló digitalizálások esetén, pl. utólag rekonstruált, virtuális példányok esetén lehet releváns (folytatódó kiadványok esetén az eredeti dátumok maradnak!)

n Ismeretlen dátum (uuuu uuuu) – nem megfelelően metaadatolt digitális tárból betöltött, vagy egyéb, a keletkezési dátumra vonatkozó metaadatot illetően hiányos vagy nem megbízható forrásból származó anyagok esetén lehet releváns

s Ismert vagy feltételezett megjelenési év (ÉÉÉÉ) – 20?? (a digitalizálás éve)

t Kiadás éve és copyright éve (ÉÉÉÉ ÉÉÉÉ) – más intézmények által digitalizált, beküldött források esetén a második dátum lehet a beküldés évszáma

15-17 Megjelenés, kiadás helye: 2 vagy 3 jegyű szabványos országkód (ISO 3166)

xx# nincs hely, ismeretlen hely vagy meghatározatlan – nem megfelelően metaadatolt digitális tárból betöltött, vagy egyéb, a keletkezési dátumra vonatkozó metaadatot illetően hiányos vagy nem megbízható forrásból származó anyagok esetén lehet releváns

vp# különböző helyek esetén – utólag rekonstruált, virtuális példányok (időszaki kiadványok teljes életciklusai) esetén lehet releváns

18-34 Állandó hosszúságú adatelemek, dokumentumtípusonként eltérők

Könyvek

pozíció	adat megnevezése	párhuzamos 006 pozíció
23	o online	06

18-34 Állandó hosszúságú adatelemek, dokumentumtípusonként eltérők

Időszaki

pozíció	adat megnevezése	megjegyzés
18	Gyakoriság üres nincs meghatározható gyakoriság a évente b kéthavonta	egyeztetés szükséges

	c	hetente kétszer	
	d	naponta	
	e	kéthetente	
	f	évente kétszer	
	g	kétévente	
	h	háromévente	
	i	hetente háromszor	
	j	havonta háromszor	
	k	folyamatosan megújuló	
	m	havonta	
	q	negyedévente	
	s	havonta kétszer	
	t	évente háromszor	
	u	ismeretlen	
	w	hetente	
	z	egyéb	
	<u>Rendszeresség</u>		
	n	normalizált irreguláris (megjósolható minta szerint irreguláris, rendszertelen)	
	r	reguláris (szabályos)	
	u	ismeretlen	
	x	teljesen rendszertelen	
20	<u>Nincs definiálva</u>		
23	o	online	

4. További mezők (szögletes zárójelben a változó értékek):

264 #0\$a[digitalizáló intézmény székhelye, forrás: digitalizáló intézmény metaadatai]\$b[digitalizáló intézmény, forrás: digitalizáló intézmény metaadatai]\$c20[??]

300 ##\$a1 db online forrás ([forrás: eredeti 300 ## \$a])\$b([forrás: eredeti 300 ## \$b])

336 ##\$aszöveg\$2rdaccontent – *szöveges dokumentumnál, egyébként az, ami az eredetiben*

337 ##\$aszámítógépes\$2rdamedia

338 ##\$aonline forrás\$2rdacarrier

340 ##\$j[dig. státusz, pl. származtatott mester; forrás: technikai adatok]\$2rdagen

347 ##\$aszöveges fájl\$b[formátum; forrás: technikai adatok]\$c[fájlméret]\$2rdaft

506 ## [0, ha közkinccs; 1, ha korlátozott a hozzáférés; forrás: jogtisztázás]\$a[szöveges megjegyzés a hozzáférésről; forrás: jogtisztázás]\$f[hozzáférésre vonatkozó terminus: <http://rightsstatements.org/page/1.0/?language=en>; forrás: jogtisztázás]\$2rs

535 1# \$a[az eredeti forrást őrző intézmény, forrás: digitalizáló intézmény által szolgáltatott metaadatok]

710 2# \$a[digitalizáló intézmény, forrás: digitalizáló intézmény által szolgáltatott metaadatok]\$c[digitalizáló intézmény székhelye]\$4prv

776 08\$iElektronikus másolata ennek:\$a[forrás: eredeti leírás 100 1# \$a]\$t[forrás: eredeti leírás 245 ?? \$a]\$d[forrás: eredeti leírás 264 #1

\$a\$b\$c]\$h[forrás: eredeti leírás 300 ## \$a\$b\$c]\$o[forrás: eredeti leírás 852 ## \$a]\$w[forrás: eredeti leírás 001]

856 40 \$3[digitalizáló intézmény által engedélyezett szolgáltatási hely, forrás: digitalizáló intézmény által szolgáltatott metaadatok]\$u[digitalizáló intézmény által engedélyezett szolgáltatási hely URI-ja, forrás: digitalizáló intézmény által szolgáltatott metaadatok]

Az eredeti rekordban, a „Megjegyzés a műveletről” (583) adatmezőben rögzíthető, hogy a forrást digitalizálták:

583 1# \$adigitalizált\$c[digitalizálás időpontja, forrás: technikai adatok]\$k[digitalizáló intézmény]

RDA Generation szótárkódolási séma a 340-es mező kitöltéséhez:

magyar fogalom	alternatív fogalom	angol fogalom	definíció
származtatott mester		derivative master	Egy generáció, ami az eredetiről (master) készült
apalemez		disc master	Egy generáció, ami egy jellemzően lakkbevonatú lemezbe egy lemez- esztergával (vágóval) vágott felvétel negatív, fémből készült másolata; a lakkbevonatú eredeti a folyamat során tönkremegy.
első generáció	elsőgenerációs mester	first generation	Egy generáció, ami a produkció felvételére szolgáló eredeti film vagy videoszalag.
első eredeti példány	digitális mesterkópia	master	Egy generáció, amit a legnagyobb felbontással történő digitalizálással állítanak elő, és gyakran a származtatott kópiák előállítására használnak.
mesterszalag		master tape	Egy generáció, ami egy szalag eredetileg felvett változata, amelyről másolatok készíthetők.

többszörözés		mixed generation	Egy generáció, ami olyan generációk kombinációja, amelyekhez nem rendelhetők pontosabb kifejezések.
anya		mother	Egy generáció, ami egy mesterlemez pozitív fém másolata, amelyet egy vagy több nyomómatrica előállítására használnak.
eredeti		original	Egy generáció, ami digitálisan létrehozott forrás első generációja.
nyomtatási mester	másolási mester	printing master	Egy generáció, amit mikroformátumok további generációinak előállítására használnak.
referenciapéldány		reference print	Egy generáció, ami a film producere vagy rendezője által jóváhagyott bemutató kópia.
dubpozitív		master positive	Egy generáció, ami egy korábbi generációs negatív filmről készült pozitív kópia, és amit inkább negatív másolatok készítésére, és nem kivetítésre használnak.

DIGITÁLIS
BÖLCSÉSZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

eredeti negatív		original negative	Egy generáció, ami egy eredetileg kamerában exponált negatív film, és ezért minden következő generációnál vagy származtatott változatnál jobb minőségű.
szolgáltatási példány	referenciapéldány	service copy	Egy generáció, amit elsődlegesen használatra szánnak.
matrica (fiúlemez)		stamper	Egy generáció, ami egy apalemez kemény fém negatívja, amelyet a lemezek sorozatgyártása során egy présbe helyezve a barázdák préselésére felhasználnak.
szalagsokszorosító mester		tape duplication master	Egy generáció, ami egy szalagos másolat, általában a mester elsőgenerációs másolata, amelyet a tartalom többszörözésére használnak.
tesztpréselés		test pressing	Egy generáció, ami egy préselések egy rövid sorozata, amit a teljes préselési sorozat előtt a hibák kiszűrése érdekében futtatnak.
megtekintési kópia		viewing copy	Egy generáció, ami egy a kutatók által megtekinthető kópia.

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

negatív másolat	másolat	duplicate negative	Egy generáció, ami a dubpozitívról vagy más pozitív filmről, vagy egy eredeti negatívról készült pozitív film, és pozitív kópiák készítésére szolgál.
-----------------	---------	--------------------	---

Segédlet a hozzáférésre és felhasználásra vonatkozó adatmezők (506, 540) kitöltéséhez:

Ssz.	a tartalom jellemzője	a tartalom meghatározása	MARC 21
1.	közkincsbe tartozó művek	a védelmi idő lejártát követően a szerzői művek engedély nélkül felhasználhatók. (főszabály szerint a szerzői jogok a szerző életében és halálától számított hetven éven át	<p>1. közkincsként azonosított:</p> <p>540 ##\$aKözkincsnek jelölve\$fPDM\$2cc\$u</p> <p>2. ésszerű ok van feltételezni, hogy a mű nem jogvédett (pl. több mint 140 éve adták ki):</p> <p>540 ##\$aSzerzői jogi státusz nem ismert\$fNKC\$2rs\$u</p>

		<p>részesülnek védelemben.)</p>	<p>3. nem jogvédett, de egyéb ismert jogi korlátozások állnak fenn (pl. GDPR):</p> <p>540 <u>###\$aNem jogvédett, egyéb jogi korlátozások\$fNoC-OKLR\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/NoC-OKLR/1.0/</u></p> <p>±</p> <p>506 <u>1#\$aA következő feltételekkel szolgáltatható:\$u[szolgáltatási feltételekhez vezető URI]</u></p> <p>4. nem jogvédett, szerződésből fakadó hozzáférési korlátozásokkal (pl. szponzorált projekt esetén a digitalizált tartalmak X évig csak belső hálózaton szolgáltathatók):</p> <p>540 <u>###\$aNem jogvédett, szerződési korlátozások\$fNoC-CR\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/NoC-CR/1.0/</u></p> <p>±</p> <p>506 <u>1#\$aA következő feltételekkel szolgáltatható:\$u[a szerződésben foglalt licencfeltételek alapján meghatározott szolgáltatási feltételekhez vezető URI]</u></p> <p>5. nem jogvédett, nem kereskedelmi felhasználásra (köz- és magánegyüttműködésekben megvalósuló projektek esetén):</p> <p>540 <u>###\$aNem jogvédett, nem kereskedelmi felhasználásra\$f NoC-NC\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/NoC-NC/1.0/</u></p>
2.	árva művek	<p>a mű jogosultja ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik és a</p>	<p>540 <u>###\$aJogvédett – árva mű (EU)\$fInC-OW-EU\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/InC-OW-EU/1.0/</u></p>

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

		<p>felkutatására az adott helyzetben általában elvárható gondossággal, jóhiszeműen elvégzett jogosulktatás nem vezetett eredményre.</p>	
3.	<p>a kereskedelmi forgalomban nem kapható (out of commerce) művek</p>	<p>az a kiadvány, amely a rendelkezésre álló adatok alapján nem érhető el a kereskedelem szokásos csatornáin (kivéve az antikváriusokat). illetve jogtulajdonosai nem kívánják érvényesíteni vagy nincsenek olyan helyzetben, hogy érvényesítsék a műre vonatkozó</p>	<p>az új, kereskedelmi forgalomból kikerült művek azonosítását és szolgáltatási feltételeit szabályozó rezsim érvénybe lépése előtt az alábbi közlések használata javasolt:</p> <p>1. szerzői jogi státusz nem értékelt – arra az esetre vonatkozik, amikor a könyvtár nem tett kísérletet a jogtisztázásra; javasolt alapértelmezett értéként való beállítása – csak beszolgáltatási fázisban elfogadható, ahol még nem történt jogtisztázás:</p> <p>540 <u>##\$a</u>Szerzői jogi státusz nem értékelt\$fCNE\$2rs\$u http://rightsstatements.org/vocab/CNE/1.0/</p> <p>(ez természetesen később közkincként azonosított művek esetén is lehet a beadás fázisában releváns közlés)</p> <p>2. szerzői jogi státusz meghatározatlan – arra az esetre vonatkozik, amikor a könyvtár sikertelen kísérletet tett a jogtisztázásra – csak beszolgáltatási fázisban elfogadható, az OSZK-ban elvégzett jogtisztázásnak egyéb eredménnyel szükséges zárulnia (közkincként, árva mű vagy OOC-mű azonosítása):</p> <p>540 <u>##\$a</u>Szerzői jogi státusz meghatározatlan\$fUND\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/UND/1.0/</p>

		<p>felhasználási jogokat.</p>	<p>(ez természetesen később közkincként azonosított művek esetén is lehet a beadás fázisában releváns közlés)</p> <p>3. azokat az eseteket, amelyekben a könyvtár érvényes felhasználási szerződés alapján szolgált, úgy tekintjük, hogy a szolgáltatott dokumentum kereskedelmi forgalomban van (kivéve, ha az OOC művekkel kapcsolatosan a jövőben kialakítandó adatbázisban a mű szerepel), függetlenül attól, hogy beszerezhető-e a kereskedelem szokásos csatornáin; így az ezekre vonatkozó jogi közléseket a 7. sornál soroljuk fel</p> <p>4. az új rezsím hatályba lépésével jelölni szükséges az OOC-státuszt (a megfelelő szótári fogalom megjelenéséig egyelőre a következő módon):</p> <p><u>540 ##\$aKereskedelmi forgalomból kikerült (OOC)</u></p> <p>[az OOC-művek szolgáltatására vonatkozó policy a hatályos jog és a könyvtár szolgáltatási szabályzata alapján az 506-os mezőben meghatározandó]</p>
4.	<p>open access hozzáférhetővé tett művek</p>	<p>a szerző rendszerint kiadói szerződést köt a kiadóval, amely meghatározza a jogait a kiadóval szemben és szabályozza a nyílt hozzáférésű dokumentumok felhasználási jogait.</p>	<p><u>540 ##\$aJogvédett\$flnC\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/</u></p> <p>+</p> <p>506 0#\$aOpen access</p>

5.	creative commons licenc keretében hozzáférhetővé tett művek	a szerző CC licencsablonjainak alkalmazásával biztosít felhasználási jogot a művére.	<p>1. a szerző művét közkinccnek minősíti, így az szabadon másolható, módosítható, terjeszthető vagy előadható, akár üzleti célból is:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons CC0 1.0 Univerzális (CC0 1.0)</u></p> <p><u>Közkincc</u> <u>nyilatkozat\$zero\$2cc\$uhttps://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.hu</u></p> <p>2. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.0 Nevezd meg!\$fby\$2cc\$uhttps://creativecommons.org/licenses/by/2.0/deed.hu</u></p> <p>3. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, valamint: ha feldolgozzuk, átalakítjuk vagy gyűjteményes művet hozunk létre a műből, akkor a létrejött művet ugyanazon licenccfeltételek mellett kell terjesztenünk, mint az eredetit:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 3.0 Nevezd meg! Így add tovább!\$fby-sa\$2cc\$uhttps://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.hu</u></p> <p>4. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor az átalakított vagy a felhasználásával létrehozott művet nem terjeszthetjük:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne változtasd!\$fby-nd\$2cc\$uhttps://creativecommons.org/licenses/by-nd/2.5/hu/</u></p>
----	---	--	--

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

			<p>5. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem használható fel:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.0 Nevezd meg! Ne add el!\$fby-nc\$2cc\$u https://creativecommons.org/licenses/by-nc/2.0/</u></p> <p>6. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem használható fel, valamint: ha feldolgozzuk, átalakítjuk vagy gyűjteményes művet hozunk létre a műből, akkor a létrejött művet ugyanazon licencfeltételek mellett kell terjesztenünk, mint az eredetit:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el! Így add tovább!\$fby-nc-sa\$2cc\$u https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/</u></p> <p>7. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem használható fel; valamint: ha a művön változtatást hajtottunk végre, az átalakított vagy a mű felhasználásával létrehozott művet nem terjeszthetjük:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el! Ne változtasd!\$fby-nc-nd\$2cc\$u https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/hu/</u></p>
6.	az állam által megszerzett felhasználási engedéllyel érintett művek	a szerző az állam képviselőjével kötött felhasználási szerződésben érvényesíti az őt	<p>az állam által megszerzett felhasználási engedéllyel érintett művek (utóbbiakra példák a Digitális Irodalmi Akadémiában https://pim.hu/hu/dia található művek):</p> <p><u>540 ##\$aJogvédett\$fnC\$2rs\$u http://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/</u></p>

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

		megillető felhasználási jogokat.	+ <u>506 1#SaA következő feltételekkel szolgáltatható:Su[szolgáltatási feltételekhez vezető URI]</u>
7.	kereskedelmi forgalomban lévő művek	olyan alkotások, amelyeknek jogosultjai egyedileg vagy a kiadón keresztül érvényesítik a műre vonatkozó felhasználási jogokat, kivéve a haszonkölcsönzés esetét	egy műre általában többféle hozzáférési korlátozás vonatkozik – a hozzáférési korlátozásokat meghatározó 506-os adatmező ismételhető 1. jogszabályi kivételből adódóan szabad felhasználás megengedett (archiválás): <u>540 ##SaJogvédeget\$flnC\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/</u> + <u>506 1#SaSzabad felhasználás megengedett – archiválás</u> 2. jogszabályi kivételből adódóan szabad felhasználás megengedett (<u>dedikált terminálon szolgáltatható</u>): <u>540 ##SaJogvédeget\$flnC\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/</u> + <u>506 1#SaSzabad felhasználás megengedett – dedikált terminálon szolgáltatható</u> 3. szerződési felhatalmazás alapján szolgáltatható adott licencfeltételekkel: <u>540 ##SaJogvédeget\$flnC\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/</u> + <u>506 1#SaA következő feltételekkel szolgáltatható:Su[a szerződésben foglalt licencfeltételek alapján meghatározott szolgáltatási feltételekhez vezető URI]</u>

		<p>4. szerződési vagy törvényi felhatalmazás alapján felhasználása oktatási célból megengedett:</p> <p><u>540 ##\$aJogvédett, felhasználása oktatási célból megengedett \$fInC-EDU\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/InC-EDU/1.0/</u></p> <p>+</p> <p><u>506 _____ 1#\$aA következő feltételekkel szolgáltatható:\$u[a szerződésben vagy jogszabályban foglalt feltételek alapján meghatározott szolgáltatási feltételekhez vezető URI]</u></p> <p>5. szerződési felhatalmazás alapján nem kereskedelmi felhasználása megengedett (ld. pl. MEK):</p> <p><u>540 ##\$aJogvédett, nem kereskedelmi felhasználása megengedett\$fInC-NC\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/InC-NC/1.0/</u></p> <p>+</p> <p><u>506 _____ 1#\$a[a szerződésben foglalt licenfeltételek alapján kitöltendő]</u></p>
--	--	--

(Bővebben: *KDS – Segédlet jogi közlemények megadásához – Írott tartalmak digitális hozzáférhetősége*)

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Példa (az Edinburghi Egyetemi Könyvtár projektjéből):

Eredeti leírás MARC-rekordja:

```
Leader 02601nkm a2200373 i 4500
001 9924038548002466
005 20171023112803.0
006 k
007 kj bo ||| |||
008 170920s1721 enknnc c|ita d
033 ##$a1721-$2iso860
040 ##$aStEdu$beng$erda$cstEdu
098 ##$aTW1 B11
100 1#$aVertue, George,$d1684-1756,$eartist.$0http://id.loc.gov/authorities/names/n81142223
245 10$aPetrus Barwick M.D. :$bSerenissimo Regi Carolo IIo e Medicis ordinariŷ /$cG. Vertue, sculp.
246 3#$aPeter Barwick (1619-1705), MD Catab., FRCP, Physician to Charles II
264 #1$a[London] :$b[Typis Gulielmi Bowyer?],$c[1721].
300 ##$a1 print
336 ##$astill image$2rdacontent$0http://rdaregistry.info/termList/RDAContentType/1014
337 ##$aunmediated$2rdamedia$0http://rdaregistry.info/termList/RDAMediaType/1007
338 ##$asheet$2rdacarrier$0http://rdaregistry.info/termList/RDACarrierType/1048
340 ##$apaper$0http://rdaregistry.info/termList/RDAMaterial/1025
340 ##$cink$0http://rdaregistry.info/termList/RDAAppliedMaterial/1007
340 ##$dengraving$0http://rdaregistry.info/termList/RDAproductionMethod/1005
340 ##$gmonochrome$0http://rdaregistry.info/termList/RDAcolourContent/1002
500 ##$aDate and publication details from book.
520 ##$aPeter Barwick was the younger brother of John Barwick (1612-1664), dean of St Paul's Cathedral. He studied at St John's College, Cambridge, where he obtained the degree of Master of Arts (1647). Barwick supported his brother in his efforts to assist the royal cause during the civil war. In 1655 Barwick received his Doctor of Medicine degree. At the Restoration he was made one of the King's physicians in ordinary and became well known in the city of London for his treatment of small-pox and all kinds of fevers. He was elected fellow of the College of Physicians in 1655. He is chiefly remembered now for his biography of the life of his brother, 'Vita Johannis Barwick', which was published after his death in 1721.
524 ##$aThomson Walker Collection.
600 10$aBarwick, Peter,$d1619-1705$vPortraits.$0http://id.loc.gov/authorities/names/nr91010180
650 #0$aPhysicians$zEngland$vPortraits.
700 1#$aThomson-walker, J. W.$q(John William)$d1871-1937,$eformer owner$5StEdu :
776 0#$iElectronic reproduction (manifestation):$aVertue, George,$d1684-1756.$tPetrus Barwick M.D.$dEdinburgh : Digital Imaging Unit, Edinburgh University Library, 2015.
949 ##$bMAINCRRC$cMAIN-SPC$eSPEC COLL
953 ##$aThomson walker print
AVA ##$09924038548002466$822176319960002466$a44UOE_INST$bMAINCRRC$cMain Library - Special Collections$dTW1 B11$eavailable$f1$g0$jMAIN-SPC$k8$p1$qcCentre for Research Collections
INST ##$a44UOE_INST
INT ##$aP
```


DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Digitális másolat MARC-rekordja:

```
Leader 02632nkm a2200397 i 4500
001 9924038547002466
005 20171020125904.0
006 m d
007 cr c|||||a|a||
008 170920t20152015stk o c eng d
033 ##$a1721-$2iso860
035 ##$a0076468
040 ##$aStEdu$beng$erda$cStEdu
100 1#$aVertue, George,$d1684-1756,$eartist.$0http://id.loc.gov/authorities/names/n81142223
245 10$aPetrus Barwick M.D. :$bserenissimo Regi Carolo IIo e Medicis ordinariys /$cG. Vertue, sculp.
246 3#$aPeter Barwick (1619-1705), MD Catab., FRCP, Physician to Charles II
264 #0$aEdinburgh :$bDigital Imaging Unit, Edinburgh University Library,$c2015.
264 #1$aEdinburgh :$bUniversity of Edinburgh,$c2015.
264 #4$c©2015
300 ##$a1 photograph
336 ##$astill image$2rdacontent$0http://rdaregistry.info/termList/RDAContentType/1014
337 ##$acomputer$2rdamedia$0http://rdaregistry.info/termList/RDAMediaType/1003
338 ##$aonline resource$2rdacarrier$0http://rdaregistry.info/termList/RDACarrierType/1018
340 ##$gmonochrome$0http://rdaregistry.info/termList/RDAColourContent/1002
347 ##$aimage file$0http://rdaregistry.info/termList/fileType/1004
347 ##$bcropped.
347 ##$bTIFF$0http://rdaregistry.info/termList/encFormat/1023
500 ##$aDigital Image: Copyright © The University of Edinburgh. original: out of Copyright.
500 ##$aPeter Barwick was the younger brother of John Barwick (1612-1664), dean of St Paul's Cathedral. He studied at St John's College, Cambridge, where he obtained the degree of Master of Arts (1647). Barwick supported his brother in his efforts to assist the royal cause during the civil war. In 1655 Barwick received his Doctor of Medicine degree. At the Restoration he was made one of the King's physicians in ordinary and became well known in the city of London for his treatment of small-pox and all kinds of fevers. He was elected fellow of the College of Physicians in 1655. He is chiefly remembered now for his biography of the life of his brother, 'Vita Johannis Barwick', which was published after his death in 1721.
524 ##$aThomson Walker Collection.
540 ##$aCC BY.
600 10$aBarwick, Peter,$d1619-1705$vPortraits.$0http://id.loc.gov/authorities/names/nr91010180
650 #0$aPhysicians$zEngland$vPortraits.
776 0#$iElectronic reproduction of (manifestation):$aVertue, George,$d1684-1756.$tPetrus Barwick M.D.$dLondon : Typis Gulielmi Bowyer?, 1721.
856 #0$uhttps://images.is.ed.ac.uk/luna/servlet/s/c5s9di
952 ##$bThomson walker digital
INST ##$a44UOE_INST
INT ##$aE
```


DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

2. Digitálisan született (e-born) források

Alapelvek

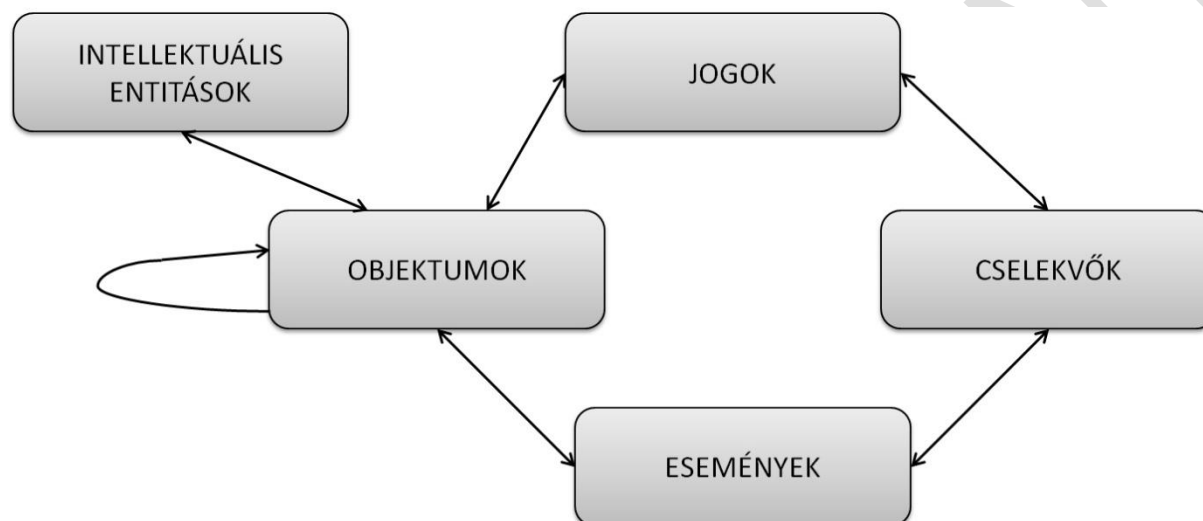
- az e-born forrásokról különálló (Megjelenési Forma szintű) leírást szükséges készíteni a könyvtár mindenkorin katalogizáló rendszerében, az aktuális katalogizálási szabályzatnak megfelelően.

MUNKANYAG

3. Egyéb (nem leíró) metaadatok és információk csomagok

A hosszú távú megőrzés során alkalmazott metaadat-szabványok:

- *PREMIS Data Dictionary for Preservation Metadata*: a szorosan kapcsolódódik a hosszú távú-megőrzés szabványához, az OAIS-hoz, és az adminisztratív és technikai adatokra fókuszál; a PREMIS általános modellje öt entitást határoz meg, illetve ezek tulajdonságaiként – hierarchikusan reprezentálható – szemantikai egységeket definiál:

- METS (*Metadata Encoding and Transmission Standard*): a digitális objektumok és metaadataik információk csomaggá való alakítására:
 - *Submission Information Package* – adatfeltöltésre;

- *Archival Information Package* – a hosszú távú megőrzéshez;
- *Dissemination Information Package* – a felhasználónak való információtovábbításra;

felépítése:

- **METS Header** <metsHdr> – a METS-dokumentumra vonatkozó metaadatok, mint például a létrehozó;
- **Descriptive Metadata** <dmdSec> – magára a digitális objektumra vonatkozó leíró adatok: (1) kimutathat egy külső forrásra (<mdRef>), például meghivatkozhat egy MARC-formátumú bibliográfiai rekordot; vagy (2) tartalmazhat beágyazott metaadatokat (<mdWrap>); (3) illetve alkalmazhatja egyszerre mindkét eljárást;
- **Administrative Metadata** <amdSec> – az adminisztratív metaadatok közé tartoznak a hozzáférési jogosultságokra vonatkozó adatok, a jogi és műszaki adatok, illetve a fájl történet: származtatott fájl/mesterfájl; konverzióra, migrációra vonatkozó adatok, illetve a proveniencia: az eredeti (analóg) forrásobjektum metaadatai;
- **File Section** <fileSec> – az adatállomány-szegmens a digitális objektumot alkotó fájlok listáját tartalmazza;
- **Structural Map** <structMap> – a digitális objektumhoz tartozó hierarchikus struktúra;
- **Structural Links** <structLink> – a struktúratérkép elemei közötti kapcsolatok listája;
- **Behavior** <behaviorSec> – az ebben foglalt információk szükségesek a digitális objektum egyes összetevőinek megjelenítéséhez, lehetnek például konkrét szoftvercsomagokra vonatkozó információk.

A leíró metaadat (Descriptive Metadata) a METS-ben a digitális objektum leírására szolgál.

Külső leíró metaadat (*External Descriptive Metadata*) használata esetén az mdRef elemben határozzuk meg azt az azonosítót (URN, URL, PURL, HANDLE, DOI), amely a digitális objektumra vonatkozó metaadatok lekérdezéséhez szükséges, pl.:

```
<dmdSec ID="dmd01">
  <mdRef LOCTYPE="URL" MIMETYPE="application/xml" MDTYPE="MARC"
    LABEL="Czóbel Minka: Donna Juanna">http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/3729781</mdRef>
</dmdSec>
```

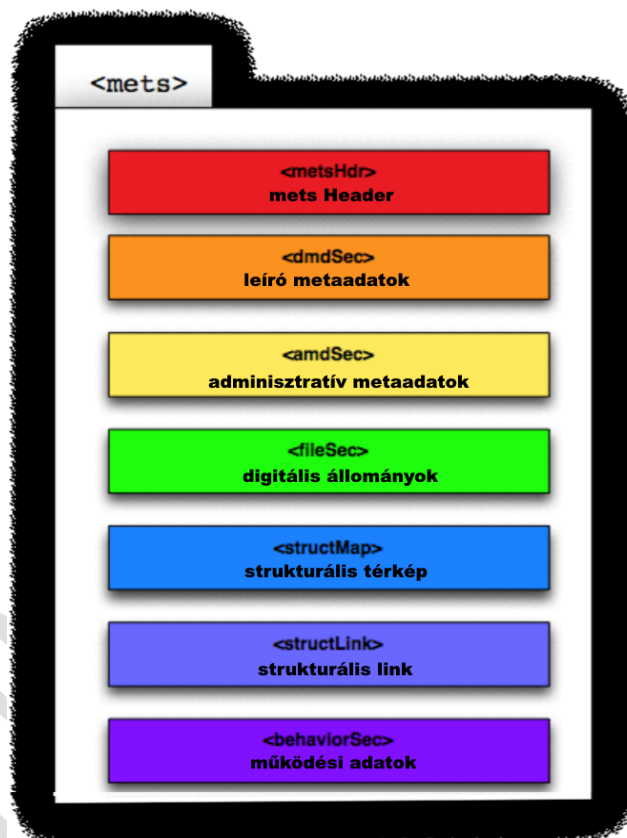
Az eredeti (analóg) objektumra vonatkozó információkat az adminisztratív metaadaton belül, a forrásmetaadat (Source Metadata), <sourceMD> elemben rögzítjük:

```
<sourceMD ID="source01">  
  <mdRef LOCTYPE="URL" MIMETYPE="application/xml" MDTYPE="MARC"  
    LABEL="Czóbel Minka: Donna Juanna">http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/2984914</mdRef>  
</sourceMD>
```

II. METS alkalmazása SIP-ek létrehozására*

*A következő dokumentum alapján: „A PIM Digitális Bölcsészeti Központ és az OSZK KI Könyvtári Szabványosítási Iroda ajánlása a METS alkalmazására SIP-ek létrehozására az OTR keretein belül”, v4.0

1. A METS-dokumentum vázlatos felépítése

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

METS (*Metadata Encoding and Transmission Standard*): a digitális objektumok és metaadataik információcsomaggá való alakítására:

- *Submission Information Package* – adatfeltöltésre;
- *Archival Information Package* – a hosszú távú megőrzéshez;
- *Dissemination Information Package* – a felhasználónak való információtovábbításra.

METS Header <metshdr>

a METS-dokumentumra vonatkozó metaadatok, mint például a létrehozó;

Descriptive Metadata <dmdSec>

a digitális objektumra vonatkozó leíró adatok: (1) kimutathat egy külső forrásra (<mdRef>), például meghivatkozhat egy MARC-formátumú bibliográfiai rekordot; vagy (2) tartalmazhat beágyazott metaadatokat (<mdWrap>); (3) illetve alkalmazhatja egyszerre mindkét eljárást;

Administrative Metadata <amdSec>

négy alszekciója a digitális könyvtári objektumot tartalmazó fájlok adminisztratív metaadatait, valamint az objektum létrehozásához használt eredeti bibliográfiai forrásra vonatkozó metaadatokat foglalja magába. Ide tartoznak a hozzáférési jogosultságokra vonatkozó adatok, a jogi és műszaki adatok, illetve a fájltörténet - származtatott fájl/mesterfájl -; a konverzióra, migrációra vonatkozó adatok, illetve a proveniencia.

File Section <fileSec>

a digitális objektumot alkotó fájlok listáját tartalmazza, azonosítóval ellátva. Azt is szabályozhatjuk, hogy az adott digitális állomány milyen logikai csoportba tartozik;

Structural Map <structMap>

a digitális objektumhoz tartozó hierarchikus struktúra, ahol az egyes szerkezeti egységekhez hozzákapcsolódnak azok leíró, illetve adminisztrációs metaadatai, továbbá a konkrét digitális állományok, amelyek a szerkezeti egységeket alkotják;

Structural Links <structLink>

rögzíti a strukturális térkép elemei közötti kapcsolatokat, hiperhivatkozásokat. A weboldalak leírásához használják, ha feldolgozzuk a webhelyek HTML struktúráját;

Behavior <behaviorSec>

az itt található információk szükségesek a digitális objektum egyes összetevőinek megjelenítéséhez, lehetnek például konkrét szoftvercsomagokra vonatkozó információk.

MUNKANYAG

A METS által támogatott metaadat-sémák

Elsődleges séma		Javasolt külső szótár		Megjegyzés	
<mets>					
	<metsHdr>		nincs		
	<dmdSec>		nincs	adatforrás: OKP javaslat: külső forrás meghivatkozása	
	<amdSec>	<techMD>	MIX Schema	adatforrás: készülékek, szoftverek	
		<rightsMD>	METS Rights	adatforrás: hozzáférés-kezelési modul	
		<sourceMD>	(Premis)	PREMIS: object	adatforrás: OKP javaslat: külső forrás meghivatkozása
		<digiProvMD>	Premis	PREMIS: event PREMIS: agent	adatforrás: hosszú távú megőrzési modul
	<structMap>		nincs		
	<fileSec>		nincs		
	<sructLink>		nincs		

	<behaviorSec>		nincs		
</mets>					

A METS-dokumentum szerkezeti elemei

1. METS gyökérelem

Az XML-verziódeklaráción, illetve névtérdeklarációkon kívül a METS-gyökérelem tartalmazhat egy OBJID attribútumot, amely a METS-dokumentum által leírt digitális objektumot azonosítja. Lehetőség van alternatív objektumazonosítók felvételére is, ezeket a METS Header (lásd később) altRecordID eleme segítségével rögzíthetjük; a TYPE attribútum segítségével az azonosító típusa is megadható.

A gyökérelemben:

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<mets:mets xmlns:mets="http://www.loc.gov/METS/"
xmlns:xlink="http://www.w3.org/1999/xlink"
xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xmlns:mix="http://www.loc.gov/mix/v20"
xmlns:rts="http://cosimo.stanford.edu/sdr/metsrights/"
xmlns:mods="http://www.loc.gov/mods/v3"
xsi:schemaLocation="http://www.loc.gov/METS/ http://www.loc.gov/standards/mets/mets.xsd
http://www.loc.gov/mix/ http://www.loc.gov/standards/mix/mix20/mix20.xsd
http://cosimo.stanford.edu/sdr/metsrights/ http://cosimo.stanford.edu/sdr/metsrights.xsd
http://www.loc.gov/mods/v3 http://www.loc.gov/mods/v3/mods-3-1.xsd"
OBJID="ark:/13030/kt9s2009hz"
```

A METS Headerben:

```
<metsHdr CREATEDATE="2020-05-09T15:00:00" LASTMODDATE="2020-09-05T21:00:00">
<mets:agent ROLE="CREATOR" TYPE="INDIVIDUAL">
```

```
<mets:name>Radó Rita</mets:name>  
</mets:agent>  
<mets:altRecordID TYPE="LCCN">20022838</mets:altRecordID>  
</metsHdr>
```

2. METS Header <metsHdr>

Itt határozzuk meg a METS-objektum egészére vonatkozó metaadatokat, amelyekbe beleértendők az alábbiak:

- az információs csomag (ICS) létrehozásának időpontja (CREATEDATE, forrása: a csomag elkészítésére használt alkalmazás);
- a METS dokumentum létrehozásában közreműködő egyén vagy szervezet (TYPE=INDIVIDUAL/ORGANIZATION) neve is, különböző funkciókkal (ROLE). Az ICS-t létrehozó szervezet (creator) alapértelmezett értéke az OSZK.

A ROLE lehetséges értékei:

- CREATOR: a METS-dokumentum létrehozásáért felelős egyén/szervezet
- EDITOR: a METS-dokumentum szerkesztéséért felelős egyén/szervezet
- ARCHIVIST: a METS-dokumentummal vagy és/vagy a METS-objektum eredetijével kapcsolatos megőrzési tevékenységekért felelős egyén/szervezet
- PRESERVATION: a METS-dokumentum vagy és/vagy a METS-objektum eredetijének megőrzéséért felelős egyén/szervezet
- DISSEMINATOR: a METS-objektum terjesztéséért vagy kiadásáért felelős egyén/szervezet
- CUSTODIAN: a METS-objektum őrzéséért felelős egyén/szervezet
- IPOWNER: a METS-objektum vagy annak egyes részei szellemi tulajdonjogával rendelkező egyén/szervezet
- OTHER: a METS-objektummal kapcsolatos egyéb jogokkal vagy felelőségekkel rendelkező egyén/szervezet

Példa:


```
<metsHdr CREATEDATE="2020-05-09T10:00:00" LASTMODDATE="2020-09-05T21:00:00" RECORDSTATUS="Complete">
  <mets:agent ROLE="CREATOR" TYPE="ORGANIZATION">
    <mets:name>OSZK</mets:name>
    <mets:note>A SIP az OSZK által üzemeltetett DTK szoftverkörnyezetben keletkezett.</mets:note> - opcionálisan
alkalmazható elem
  </mets:agent>
  <mets:agent ROLE="ARCHIVIST" TYPE="INDIVIDUAL">
    <mets:name>Gyórfly Szabolcs</mets:name>
  </mets:agent>
</metsHdr>
```

3. Descriptive Metadata Section <dmdSec>

A METS-dokumentum leírómetaadat-szakasza (Descriptive Metadata Section) a METS-ben a digitális objektum leírására szolgál. (A digitális szurrogátumok leírásainak automatizált előállításához szükséges konverziós szabályok megtalálhatók: *“Minimumkövetelmények az OKP digitális tárába való bekerüléshez – leíró metaadatok / Digitális másolatok bibliográfiai leírásainak konverziós előállítása”*.)

A leíró metaadatok szakasza egy vagy több <dmdSec> elemből áll. Minden <dmdSec> elem tartalmazhat mutatót külső metaadatokra (<mdRef>), vagy belső beágyazott metaadatokat (<mdWrap>). Javasoljuk a külső leíró metaadatok (External Descriptive Metadata) használatát - a megoldás előnye, hogy az adat így követheti a katalógus frissülését. Minden egyes szakaszt egyedi azonosítóval kell ellátni (ID), ugyanis ezzel az azonosítóval kapcsoljuk a metaadatokat a StructMap-ben felsorolt szerkezeti egységekhez.

Az <mdRef> elem négy attribútumot tartalmaz:

- A LOCTYPE attribútum annak az azonosítónak a típusát jelöli, amely a digitális objektumra vonatkozó metaadatok lekérdezéséhez szükséges. Érvényes értékei: „URN”, „URL”, „PURL”, „HANDLE”, „DOI” és „OTHER”.
- A MIMETYPE attribútum egy kétrészes azonosító, ami a fájlformátumot és annak tartalmát határozza meg, egy típusból és egy altípusból áll (pl. application/pdf ; image/jpeg)
- Az MDTYPE attribútum azt jelzi, hogy a metaadatok milyen formátumúak. Érvényes értékei:
 - MARC Machine-Readable Cataloging
 - MODS Metadata Object Description Schema
 - EAD: Encoded Archival Description finding aid 3 5
 - DC: Dublin Core
 - NISOIMG: NISO Technical Metadata for Digital Still Images
 - LC-AV: technical metadata specified in the Library of Congress A/V prototyping project
 - VRA: Visual Resources Association Core
 - TEIHDR: Text Encoding Initiative Header

- DDI: Data Documentation Initiative
- FGDC: Federal Geographic Data Committee metadata
- LOM: Learning Object Model
- PREMIS: PREservation Metadata: Implementation Strategies
- PREMIS:OBJECT: PREMIS Object entity
- PREMIS:AGENT: PREMIS Agent entity
- PREMIS:RIGHTS: PREMIS Rights entity
- PREMIS:EVENT: PREMIS Event entity
- TEXTMD: textMD Technical metadata for text
- METSRIGHTS: Rights Declaration Schema
- OTHER: metadata in a format not specified above

- A LABEL attribútum a metaadatok megjelenítését határozza meg.

Az alábbi példában egy MARC 21 formátumú leírásra hivatkozunk:

Példa:

```
<dmdSec ID="dmd01">  
  <mdRef LOCTYPE="URL" MIMETYPE="application/xml" MDTYPE="MARC"  
    LABEL="Czóbel Minka: Donna Juanna"> http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/3729781</mdRef>  
</dmdSec>
```

A példában található URI hivatkozás csak példa a link felépítésére.

4. Administrative Metadata <amdSec>

Az adminisztratív adatoknak négy fő tartalmi kategóriája van:

- techMD
- rightsMD
- sourceMD
- digiprovMD

A <techMD>, <rightsMD>, <sourceMD> és <digiprovMD> elemek ugyanazt a tartalmi modellt használják, mint a <dmdSec>: az <mdRef> elemet, amely külső adminisztratív metaadatokra mutat, és/vagy az <mdWrap> elemet, amely adminisztratív metaadatok beágyazásakor használandó. Ezen elemek több példánya is előfordulhat a METS-dokumentumon belül, és mindegyiküknek tartalmaznia kell egy ID attribútumot, hogy a METS-dokumentum többi eleme (például a strukturális térképen belüli felosztás vagy a <file> elemek) összekapcsolódhasson azokkal az <amdSec> aelemekkel, amelyek leírják őket. A hivatkozást támogató elemek: <metsHdr>, <dmdSec>, <techMD>, <sourceMD>, <rightsMD>, <digiprovMD>, <fileGrp>, <file>, <stream>, <div>, <area>, <behavior>.

4.1. techMD

Az adminisztratív metaadatok részei a technikai metaadatok, amelyek a digitális állományok technikai paramétereinek rögzítésére szolgálnak, és amelyek fő célja a digitális objektumok hosszú távú kezelésének és megőrzésének támogatása. Ezek az adatok a digitális tartalom létrehozása során keletkeznek, ilyenek pl. a digitalizáló eszköz (szkenner) adatai, tömörítés, mintavételezési gyakoriság stb. Az adatok túlnyomó részét tehát a digitalizáló szoftver szolgáltatja. A hosszú távú megőrzés szempontjából fontos technikai adatok meghatározása ezeknek az adatoknak az ismeretében történhet meg (az ajánlás ilyen irányú finomításához további tájékoztatás szükséges mind a kinyerhető adatok, mind pedig azok formátuma tekintetében).

Ajánlásunkban (és példánkban) az amerikai [NISO Z39.87](#) szabványnak megfelelő MIX-formátumban teszünk javaslatot a technikai adatok rögzítésére állóképek esetén:

```
<amdSec>
<mets:techMD ID="NSL_TECHTIFF_001">
<mets:mdWrap MDTYPE="NISOIMG">
<mets:xmlData>
<mix:mix>
<mix:BasicImageParameters>
<mix:Format>
<mix:MIMEType>image/tiff</mix:MIMEType>
<mix:ByteOrder>big-endian</mix:ByteOrder>
<mix:Compression>
<mix:CompressionScheme>1 - értéke helyi szótárból származhat, ez esetben szükség van egy compressionSchemeLocalList URL-hivatkozásra; lehet pl. Uncompressed, CCITT Group 4, LZW, JPEG Baseline Sequential, JPEG 2000 Lossy, JPEG 2000 Lossless, JBIG2, Deflate/zlib
</mix:CompressionScheme>
</mix:Compression>
<mix:PhotometricInterpretation>
<mix:ColorSpace></mix:ColorSpace> - a színmodell értékei pl. lehetnek a következők: WhiteIsZero, BlackIsZero, RGB, PaletteColor, TransparencyMask, ICCLab stb.

```

```
<mix:ICCProfile>
<mix:ProfileName>Dile836G18_01 - lehetséges értékek pl. Adobe RGB, Working RGB, CIE
</mix:ProfileName>
</mix:ICCProfile>
</mix:PhotometricInterpretation>
</mix:Format>
</mix:BasicImageParameters>
<mix:ImageCreation>
<mix:ImageProducer>OSZK Digitalizáló Központ</mix:ImageProducer>
<mix:DeviceSource>reflection print scanner</mix:DeviceSource>
<mix:ScanningSystemCapture>
<mix:ScanningSystemHardware>
<mix:ScannerManufacturer>Epson</mix:ScannerManufacturer>
<mix:ScannerModel>
<mix:ScannerModelName>836xl</mix:ScannerModelName>
<mix:ScannerModelSerialNo>B05401003MG9601009</mix:ScannerModelSerialNo>
</mix:ScannerModel>
</mix:ScanningSystemHardware>
</mix:ScanningSystemCapture>
<mix:DateTimeCreated>2020-09-17T12:07:05</mix:DateTimeCreated>
</mix:ImageCreation>
<mix:ImagingPerformanceAssessment>
<mix:SpatialMetrics>
<mix:SamplingFrequencyUnit>2</mix:SamplingFrequencyUnit> 1 = nincs abszolút mérési egység; 2 = inch; 3 = centiméter
<mix:XSamplingFrequency>600</mix:XSamplingFrequency> - ha a SamplingFrequencyUnit= 1, a mező értéke nulla
<mix:YSamplingFrequency>600</mix:YSamplingFrequency>
<mix:ImageWidth>2513</mix:ImageWidth>
<mix:ImageLength>3995</mix:ImageLength>
</mix:SpatialMetrics>
<mix:Energetics>
```

```
<mix:BitsPerSample>8,8,8</mix:BitsPerSample> - színmélység, azaz a képpont egyetlen színtelepét meghatározó bitek száma, lehetséges értékek pl: 1; 4; 8; 8, 8, 8; 8, 2, 2; 16,16,16; 8,8,8,8  
<mix:SamplesPerPixel>3</mix:SamplesPerPixel>  
</mix:Energetics>  
</mix:ImagingPerformanceAssessment>  
</mix:mix>  
</mets:xmlData>  
</mets:mdWrap>  
</mets:techMD>  
</amdSec>
```

4.2. rightsMD

Itt találjuk a jogi, illetve hozzáférési adatokat, amelyeket a [METS Rights kiegészítő séma](#) elemei segítségével - a korábbiakhoz hasonlóan beágyazva vagy külső állományból hivatkozva - helyezhetünk el a METS-objektum leírásában. Amennyiben a leírás több jogi státuszú állományt tartalmaz, mindegyikhez készíthető jogi leírás, amelyeket a strukturális térképben (`structMap`) kell összekapcsolni a megfelelő szerkezeti elemmel az `ADMID` attribútum használatával.

A jogi adatok kezelésének illusztrálására közölt példák az OSZK gyakorlatát, illetve szolgáltatási elképzeléseit tartják szem előtt.

4.2.1. Jogi környezet

Első lépésként az átfogó jogi nyilatkozatot kell megtenni, amelynek attribútumaiban megadható a jogi deklaráció azonosítója (`RIGHTSDECID`), illetve ajánlott megadni a jogi környezet általános kategóriáját.

A jogi környezet kategóriájának értékeit a METS-séma kötött szótárban szabályozza:

- **COPYRIGHTED** - jogvédelem
- **LICENSED** - engedéllyel (licenc alapján) szolgáltatott
- **PUBLIC DOMAIN** - közkinccs
- **CONTRACTUAL** - szerződésből fakadó korlátozásokkal szolgáltatott
- **OTHER** - egyéb jogi státuszú (ez az "**OTHERCATEGORYTYPE**" attribútumban pontosítható).

Példa:

```
<rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID008" RIGHTSCATEGORY="LICENSED">  
<rts:RightsDeclaration>
```


Kiterjesztett hatályú közös jogkezelés keretében hozzáférhető tett kereskedelmi forgalomban nem található mű.</rts:RightsDeclaration>

```
<rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID005" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="ORPHAN">
<rts:RightsDeclaration>A mű jogvédett, árva műként azonosított; kedvezményezett intézmény által szabadon
felhasználható.</rts:RightsDeclaration>
```

4.2.2. Jogtulajdonos adatai

```
<rts:RightsHolder RIGHTSHOLDERID="NN0001357" CONTEXTID="SCS-002 SCS-003">
<rts:RightsHolderName>Nagy Erzsébet</rts:RightsHolderName>
<rts:RightsHolderComments>A tanulmánykötettel kapcsolatos kérdéseket, észrevételeket a szerző a kiadó címére
várja.</rts:RightsHolderComments>
<rts:RightsHolderContact>
<rts:RightsHolderContactDesignation>Hanza Kiadó</rts:RightsHolderContactDesignation>
<rts:RightsHolderContactAddress>9700 Szombathely, Szent Anna tér 1.</rts:RightsHolderContactAddress>
<rts:RightsHolderContactPhone PHONETYPE="BUSINESS">(xxx) xxx-xxxx</rts:RightsHolderContactPhone>
<rts:RightsHolderContactEmail>permissions@hazakiado.com</rts:RightsHolderContactEmail>
</rts:RightsHolderContact>
</rts:RightsHolder>
```

4.2.3. Kontextusadatok

A kontextusadatok részletesen rendelkeznek arról, hogy a jogtulajdonos

- milyen felhasználóknak (rts:UserName USERTYPE=INDIVIDUAL);
- vagy felhasználói csoportoknak (rts:UserName USERTYPE=GROUP, rts:Context CONTEXTCLASS=szótárból);
- milyen műveleteket engedélyez (rts:Permissions) a digitális objektummal kapcsolatban (az egyes műveleteket attribútumként kell felsorolni, true/false értékkel ellátva);

- továbbá milyen korlátozásokat (rts:Constraints) érvényesít a digitális objektummal kapcsolatban (rts:Constraints CONSTRAINTTYPE=szótárból).

MUNKANYAG

A fenti kategóriákat a METS kötött szótárai szabályozzák:

Csoporttípus (CONTEXTCLASS):

- USER
- GENERAL PUBLIC
- REPOSITORY MGR [manager]
- MANAGED GRP [group]
- INSTITUTIONAL AFFILIATE
- OTHER

Engedélyezett műveletek (PERMISSIONS):

- DISCOVER
- DISPLAY
- COPY
- DUPLICATE
- MODIFY
- DELETE
- PRINT
- OTHER

Korlátozástípusok (CONSTRAINTTYPE):

- QUALITY
- FORMAT
- UNIT
- WATERMARK
- PAYMENT
- COUNT
- REUSE
- ATTRIBUTION
- TIME

- TRANSFERPERMISSIONS
- OTHER

A kontextusokat leíró szakasz ismételhető. Egyedi azonosítóját, a CONTEXTID-t el kell helyezni a jogtulajdonost leíró szakasz CONTEXTID attribútumában, ezzel összekapcsolva az egyes jogtulajdonosokat és az általuk hozott rendelkezések leírását.

```
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-008" CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC">  
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName>  
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="false" DUPLICATE="false" MODIFY="false" DELETE="false"  
PRINT="false" OTHER="false"/>  
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT">  
<rts:ConstraintDescription>A mű online olvasásra szabadon hozzáférhető. Az általános felhasználó IP-cím-korlátozás és  
regisztráció nélkül térítésmentesen tekintheti meg a művet, amelynek további felhasználása (nyomtatás, letöltés stb.)  
engedélyhez kötött.</rts:ConstraintDescription>  
</rts:Constraints>  
</rts:Context>
```

```
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR">  
<rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR-adminok</rts:UserName>  
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true"  
OTHER="false"/>  
</rts:Context>
```

Példa- Jogi adatok közlése METS-ben kereskedelmi forgalomban nem található (OOC) mű digitális másolatának forgalmazása esetén:

```
<mets:rightsMD ID="NSLRMID...">
<mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights">
<mets:xmlData>

<rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID008" RIGHTSCATEGORY="LICENSED">
<rts:RightsDeclaration>
Kiterjesztett hatályú közös jogkezelés keretében hozzáférhető tett kereskedelmi forgalomban nem található mű
</rts:RightsDeclaration>

<rts:RightsHolder RIGHTSHOLDERID="NN0000012" CONTEXTID="NSLC-008 NSLC-002">
<rts:RightsHolderName>Mészöly Miklós jogörökösének a neve</rts:RightsHolderName>
<rts:RightsHolderComments>
A mű szerepel a kereskedelmi forgalomban nem található művek nemzetközi adatbázisában. Ha Ön a jogtulajdonos, és eltérő információja van a mű kereskedelmi státuszával kapcsolatban, kérjük, lépjen kapcsolatba az adatbázis fenntartóival a következő linken: ...
</rts:RightsHolderComments>
<rts:RightsHolderContact>
<rts:RightsHolderContactDesignation>Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.</rts:RightsHolderContactDesignation>
<rts:RightsHolderContactAddress>
Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.
</rts:RightsHolderContactAddress>
<rts:RightsHolderContactPhone PHONETYPE="BUSINESS">Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.</rts:RightsHolderContactPhone>
<rts:RightsHolderContactEmail>Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.</rts:RightsHolderContactEmail>
</rts:RightsHolderContact>
```

```
</rts:RightsHolder>
```

```
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-008" CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC">
```

```
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName>
```

```
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="false" DUPLICATE="false" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="false" OTHER="false"/>
```

```
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT">
```

```
<rts:ConstraintDescription>
```

A mű online olvasásra szabadon hozzáférhető. Az általános felhasználó IP-cím-korlátozás és regisztráció nélkül térítésmentesen tekintheti meg a művet, amelynek további felhasználása (nyomtatás, letöltés stb.) engedélyhez kötött.

```
</rts:ConstraintDescription>
```

```
</rts:Constraints>
```

```
</rts:Context>
```

```
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR">
```

```
<rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR-adminok</rts:UserName>
```

```
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/>
```

```
</rts:Context>
```

```
</rts:RightsDeclarationMD>
```

```
</mets:xmlData>
```

```
</mets:mdWrap>
```

```
</mets:rightsMD>
```

Példa - Jogi adatok közlése METS-ben közkincskörbe tartozó mű digitális másolatának forgalmazása esetén:

```
<mets:rightsMD ID="NSLRMID...">
<mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights">
<mets:xmlData>

<rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID001" RIGHTSCATEGORY="PUBLIC DOMAIN">
<rts:RightsDeclaration>
A mű közkincskörbe tartozik; ingyenesen letölthető, szabadon megosztható és felhasználható.
</rts:RightsDeclaration>

<rts:RightsHolder RIGHTSHOLDERID="NN0000002" CONTEXTID="NSLC-001"> --- vonatkozó megjegyzéseket ld. a táblázatban!
<rts:RightsHolderName>József Attila jogörökösének a neve</rts:RightsHolderName> --- vonatkozó megjegyzéseket ld. a
táblázatban!
<rts:RightsHolderComments>
Ez az adat a hozzáféréskezelési modulból származhat, és esetlegesen szinkronizálandó a MISZJE és a BiP adatbázisával.
</rts:RightsHolderComments>
<rts:RightsHolderContact>
<rts:RightsHolderContactDesignation>Közkinccsek esetén nem releváns.</rts:RightsHolderContactDesignation>
<rts:RightsHolderContactAddress>
Közkinccsek esetén nem releváns.
</rts:RightsHolderContactAddress>
<rts:RightsHolderContactPhone PHONETYPE="BUSINESS">Közkinccsek esetén nem releváns.</rts:RightsHolderContactPhone>
<rts:RightsHolderContactEmail>Közkinccsek esetén nem releváns.</rts:RightsHolderContactEmail>
</rts:RightsHolderContact>
</rts:RightsHolder>

<rts:Context CONTEXTID="NSLC-003" CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC">
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName>
```

```
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="false" DELETE="false"
PRINT="true"/>
<rts:Constraints>
<rts:ConstraintDescription>
A művet letöltő személy a letöltéssel vállalja, hogy a mű további felhasználásakor annak forrását (Országos Széchényi
Könyvtár) minden esetben megjelöli. Kérjük, hogy nagyobb felbontás igénylése esetén vegye fel a kapcsolatot
kollégáinkkal az oszk_dig@oszk.hu e-mail-címen.
</rts:ConstraintDescription>
</rts:Constraints>
</rts:Context>
<rts:Context CONTEXTID="NSLC002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR">
<rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR-adminok</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true"
OTHER="false"/>
</rts:Context>
</rts:RightsDeclarationMD>

</mets:xmlData>
</mets:mdWrap>
</mets:rightsMD>
```


Az alábbi táblázat tartalmazza az egyes jogi és hozzáférési státuszokkal kapcsolatos lehetséges közléseket a METS-ben:

	MARC 21	mets:rightsMD	Megjegyzés
<p>1. közkincsbe tartozó művek (azonosított)</p> <p>NSLRDID001</p>	<p>1. közkíncként azonosított:</p> <p>540 <u>##\$aKözkincknek jelölve\$fPDM\$2cc\$u https://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/</u></p> <p>+ <u>(ha szükséges az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) nevét feltüntetni)</u></p> <p>542 <u>##\$d'jogtulajdonos neve'</u></p>	<pre><mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID001" RIGHTSCATEGORY="PUBLIC DOMAIN"> <rts:RightsDeclaration>A mű közkínckörbe tartozik; ingyenesen letölthető, szabadon megosztható és felhasználható.</rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName>Az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve szükség esetén kinyerhető (542 ##\$d) </rts:RightsHolderName> </rts:RightsHolder> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-001" CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="true"/> <rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="..."></pre>	<p>Ami a korábbi jogtulajdonos (rts:RightsHolder) adatainak feltüntetését illeti közkincs esetén:</p> <p>1. 1.félrevezető lehet, mivel a közkíncknek jogtulajdonosa;</p> <p>2.a korábbi jogtulajdonos legtöbb esetben az örökös, nem a szerző, így a szerző feltüntetése jogtulajdonosként ugyancsak félrevezető -> ha más nem indokolja, nem javasoljuk a feltüntetést</p>

		<p>Szolgáltatási politika alapján.</p> <pre><rts:ConstraintDescription> A művet letöltő személy a letöltéssel vállalja, hogy a mű további felhasználásakor annak forrását (Országos Széchényi Könyvtár) minden esetben megjelöli. Kérjük, hogy nagyobb felbontás igénylése esetén vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal az oszk_dig@oszk.hu e- mail-címen. </rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD></pre>	<p>A CONSTRAINTTYPE értéke szintén szolgáltatási politika függvénye. Ha pl. a szolgáltatott közkinccsmásolat minőségére (felbontására) vonatkozik, lehet: CONSTRAINTTYPR="QUALITY".</p>
<p>2. közkinccsbe tartozó művek (feltételezésen alapuló)</p>	<p>2. ésszerű ok van feltételezni, hogy a mű nem jogvédett (pl. több mint 140 éve adták ki):</p>	<pre><mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData></pre>	<p>Ami a korábbi jogtulajdonos (rts:RightsHolder) adatainak feltüntetését és a</p>

NSLRDID001	<p>540 <u>##\$aSzerzői jogi státusz nem ismert\$fNKC\$2rs\$u</u> http://rightsstatements.org/vocab/NKC/1.0/</p> <p>+ <u>(ha szükséges az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) nevét feltüntetni)</u></p> <p>542 <u>##\$d'jogtulajdonos neve'</u></p>	<pre><rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID001" RIGHTSCATEGORY="PUBLIC DOMAIN"> <rts:RightsDeclaration>A mű közkincskörbe tartozik; ingyenesen letölthető, szabadon megosztható és felhasználható. </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName>Az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve szükség esetén kinyerhető (542 ##\$d) </rts:RightsHolderName> <rts:RightsHolderComments>Szerzői jogi státusz nem ismert</rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolder> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-001" CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="true"/> <rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="..."> <rts:ConstraintDescription> A művet letöltő személy a letöltéssel vállalja, hogy a mű további felhasználásakor annak forrását (Országos Széchényi Könyvtár) minden esetben megjelöli. Kérjük, hogy nagyobb felbontás igénylése esetén vegye fel a</pre>	CONSTRAINTTYPE értékét illeti közkincs esetén: ld. 1. sor
------------	---	--	---

		<pre> kapcsolatot kollégáinkkal az oszk_dig@oszk.hu e- mail-címen. </rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	
<p>3. közkincsbe tartozó művek (egyéb jogi korlátozások, pl. GDPR)</p> <p>NSLRDID002</p>	<p>3. nem jogvédett, de egyéb ismert jogi korlátozások állnak fenn (pl. GDPR):</p> <p>540 <u>##\$aNem jogvédett, egyéb jogi korlátozások\$fNoC-OKLR\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/NoC-OKLR/1.0/</u></p> <p>±</p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID002" RIGHTSCATEGORY="PUBLIC DOMAIN"> <rts:RightsHolder> <rts:RightsDeclaration> A mű közkincskörbe tartozik; egyéb korlátozások mellett szolgáltatható </rts:RightsDeclaration> </pre>	<p>Ami a korábbi jogtulajdonos (rts:RightsHolder) adatainak feltüntetését és a CONSTRAINTTYPE értékét illeti közkincs esetén: ld. 1. sor</p> <p>A Permission elem attribútumainak értékeit a</p>

	<p>506 <u>1#\$aA</u> következő feltételekkel szolgáltatható: \$u[<u>szolgáltatási feltételekhez vezető URI</u>]</p> <p>+ (ha szükséges az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) nevét feltüntetni)</p> <p>542 <u>##\$d'jogtulajdonos neve'</u></p>	<pre> <rts:RightsHolderName>Az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve szükség esetén kinyerhető (542 ##\$d) </rts:RightsHolderName> <rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolder> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-003" CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="..." DISPLAY="..." COPY="..." DUPLICATE="..." MODIFY="..." DELETE="..." PRINT="..." /> <rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="..."*> <rts:ConstraintDescription>A következő feltételekkel szolgáltatható: [szolgáltatási feltételekhez vezető URI] [forrás: 506 1#\$a és \$u] </rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false" /> </pre>	<p>szolgáltatási feltételek határozzák meg</p>
--	--	--	--

		<pre> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	
<p>4. közkincsbe tartozó művek (szerződési korlátozások)</p> <p>NSLRDID003</p>	<p>4. nem jogvédett, szerződésből fakadó hozzáférési korlátozásokkal (pl. szponzorált projekt esetén a digitalizált tartalmak X évig csak belső hálózaton szolgáltathatók):</p> <p>540 <u>##\$aNem jogvédett, szerződési korlátozások\$fNoC-CR\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/NoC-CR/1.0/</u></p> <p>±</p> <p>506 <u>1#\$A következő feltételekkel szolgáltatható:\$u[a szerződésben foglalt licencfeltételek alapján meghatározott szolgáltatási feltételekhez vezető URI]</u></p> <p>+ <u>(ha szükséges az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) nevét feltüntetni)</u></p> <p>542 <u>##\$d'jogtulajdonos neve'</u></p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID003" RIGHTSCATEGORY="PUBLIC DOMAIN"> <rts:RightsDeclaration>A mű közkincskörbe tartozik; szerződési korlátozások mellett szolgáltatható </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName>Az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve szükség esetén kinyerhető (542 ##\$d) </rts:RightsHolderName> <rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolder> <rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC" CONTEXTID="NSLC-004"> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName> </pre>	<p>Ami a korábbi jogtulajdonos (rts:RightsHolder) adatainak feltüntetését és a CONSTRAINTTYPE értékét illeti közkincs esetén: ld. 1. sor</p> <p>A Permission elem attribútumainak értékeit a szolgáltatási feltételek határozzák meg</p>

		<pre> <rts:Permissions DISCOVER="..." DISPLAY="..." COPY="..." DUPLICATE="..." MODIFY="..." DELETE="..." PRINT="..."/> <rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="..."> <rts:ConstraintDescription>A következő feltételekkel szolgáltatható: [szolgáltatási feltételekhez vezető URI] [forrás: 506 1#\$a és \$u] </rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	
<p>5. közkincsbe tartozó művek (nem kereskedelmi felhasználásra)</p>	<p>5. nem jogvédett, nem kereskedelmi felhasználásra (köz- és magánegyttműködésekben megvalósuló projektek esetén):</p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> </pre>	<p>Ami a korábbi jogtulajdonos (rts:RightsHolder) adatainak feltüntetését és a CONSTRAINTTYPE</p>

<p>NSLRDID004</p>	<p>540 <u>##\$aNem jogvédett, nem kereskedelmi felhasználásra\$ NoC-NC</u> <u>\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/NoC-NC/1.0/</u></p> <p>+ (ha szükséges):</p> <p>506 <u>1#\$aA következő feltételekkel szolgáltatható:\$u\$a szerződésben foglalt licencfeltételek alapján meghatározott szolgáltatási feltételekhez vezető URI]</u></p> <p>+ (ha szükséges az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) nevét feltüntetni)</p> <p>542 <u>##\$d'jogtulajdonos neve'</u></p>	<pre><rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID004" RIGHTSCATEGORY="PUBLIC DOMAIN"> <rts:RightsDeclaration>Ez a mű közkinckörbe tartozik; kereskedelmi jellegű felhasználása engedélyhez kötött</rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName>Az egykori jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve szükség esetén kinyerhető (542 ##\$d) </rts:RightsHolderName> <rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolder> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-004" CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="true"/> <rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="..."> <rts:ConstraintDescription>Nem jogvédett, nem kereskedelmi felhasználásra. (A következő feltételekkel szolgáltatható: [szolgáltatási feltételekhez vezető URI] [forrás: 506 1#\$a és \$u]) </rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints></pre>	<p>értékét illeti közkinckés esetén: ld. 1. sor</p> <p>A Permission elem attribútumainak értékeit a szolgáltatási feltételek határozzák meg</p>
-------------------	---	--	---

		<pre></rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-005" CONTEXTCLASS="OTHER"> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Kereskedelmi felhasználók</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="false" DUPLICATE="false" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="false" OTHER="false"/> <rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="..."> <rts:ConstraintDescription>Nem jogvédett, nem kereskedelmi felhasználásra. Kérjük, hogy nagyobb felbontás igénylése esetén vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal az oszk_dig@oszk.hu e- mail-címen. </rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD></pre>	
--	--	---	--

6. árva művek

NSLRDID005

540 ##\$aJogvédett – árva mű (EU)\$fInC-OW-EU\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/InC-OW-EU/1.0/

+

506 1#\$aA következő feltételekkel szolgáltatható:\$ufaz árva művek kedvezményezett intézményi szabad felhasználásának szolgáltatási feltételeihez vezető URI]

+

542 ##\$d'jogtulajdonos neve'

```
<mets:rightsMD ID="NSLRMID....">
<mets:mdWrap MDTYPE="OTHER"
OTHERMDTYPE="METSRights">
<mets:xmlData>
<rts:RightsDeclarationMD
RIGHTSDECID="NSLRDID005" RIGHTSCATEGORY="OTHER"
OTHERCATEGORYTYPE="ORPHAN">
<rts:RightsDeclaration>A mű jogvédett, árva
műként azonosított; kedvezményezett intézmény
által szabadon felhasználható.
</rts:RightsDeclaration>
<rts:RightsHolder RIGHTSHOLDERID="..."
CONTEXTID="NSLC-006">
<rts:RightsHolderName>Az egykori jogtulajdonos
(szerző, létrehozó) neve szükség esetén
kinyerhető (542 ##$d)
</rts:RightsHolderName>
<rts:RightsHolderComments>
</rts:RightsHolderComments>
</rts:RightsHolder>
<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"
CONTEXTID="NSLC-006">
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános
felhasználó</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="..." DISPLAY="..."
COPY="..." DUPLICATE="..." MODIFY="..."
DELETE="..." PRINT="..."/>
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="...">
```

A CONSTRAINTTYPE értékét és a Permission elem attribútumainak értékeit a szolgáltatási feltételek határozzák meg

DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

		<pre> <rts:ConstraintDescription>A következő feltételekkel szolgáltatható: [szolgáltatási feltételekhez vezető URI] [forrás: 506 1#\$a és \$u] </rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	
<p>7. a kereskedelmi forgalomban nem kapható (out of commerce) művek – szerzői jogi státusz nem értékelt</p>	<p><u>az új, kereskedelmi forgalomból kikerült művek azonosítását és szolgáltatási feltételeit szabályozó rezsim érvénybe lépése előtt a 7-9. pontokban foglalt közlések használata lehetséges</u></p> <p>1. szerzői jogi státusz nem értékelt – arra az esetre vonatkozik, amikor a könyvtár nem tett kísérletet a jogtisztázásra; javasolt</p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID006" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>Nem történt meg a mű jogtisztázása </rts:RightsDeclaration> </pre>	

NSLRDID006

alapértelmezett értéként való beállítása – csak beszolgáltatási fázisban elfogadható, ahol még nem történt jogtisztázás:

540 ##\$aSzerzői jogi státusz nem értékelt\$fCNE\$2rs\$u
<http://rightsstatements.org/vocab/CNE/1.0/>

(ez természetesen később közkincként azonosított művek esetén is lehet a beadás fázisában releváns közlés)

```
<rts:RightsHolder>
<rts:RightsHolderName>A jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve szükség esetén kinyerhető (542 ##$d)
</rts:RightsHolderName>
<rts:RightsHolderComments>
</rts:RightsHolderComments>
</rts:RightsHolder>
<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC" CONTEXTID="NSLC-007">
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="false" DUPLICATE="false" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="false"/>
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="OTHER">
<rts:ConstraintDescription>Épületen belül szolgáltatható
</rts:ConstraintDescription>
</rts:Constraints>
</rts:Context>
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR">
<rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR-adminok</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/>
</rts:Context>
```


DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

		<pre> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	
<p>8. a kereskedelmi forgalomban nem kapható (out of commerce) művek – szerzői jogi státusz meghatározatlan</p> <p>NSLRDID007</p>	<p>2. szerzői jogi státusz meghatározatlan – arra az esetre vonatkozik, amikor a könyvtár sikertelen kísérletet tett a jogtisztázásra – csak beszolgáltatási fázisban elfogadható, az OSZK-ban elvégzett jogtisztázásnak egyéb eredménnyel szükséges zárulnia (közkincs, árva mű vagy OOC-mű azonosítása):</p> <p>540 <u>##\$aSzerzői jogi státusz meghatározatlan\$fUND\$2rs\$uhttp://rightsstatements.org/vocab/UND/1.0/(ez természetesen később közkincként azonosított művek esetén is lehet a beadás fázisában releváns közlés)</u></p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID007" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>A szerzői jogi státusz meghatározatlan </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName>A jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve szükség esetén kinyerhető (542 ##\$d) </rts:RightsHolderName> <rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolderComments> </rts:RightsHolder> <rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC" CONTEXTID="NSLC-007"> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="false" DUPLICATE="false" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="false"/> </pre>	

```
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="OTHER">
<rts:ConstraintDescription>Épületen belül
szolgáltatható
</rts:ConstraintDescription>
</rts:Constraints>
</rts:Context>
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-002"
CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR">
<rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR-
adminok</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"
COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true"
DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/>
</rts:Context>
</rts:RightsDeclarationMD>
</mets:xmlData>
</mets:mdWrap>
</mets:rightsMD>
```

<p>9. a kereskedelmi forgalomban nem kapható (out of commerce) művek – az új rezsím szerint szolgáltatott</p> <p>NSLRDID008</p>	<p>4. az új rezsím hatálya lépésével jelölni szükséges az OOC-státuszt (a megfelelő szótári fogalom megjelenéséig egyelőre a következő módon):</p> <p>540 <u>##\$aKereskedelmi forgalomból kikerült (OOC)</u></p> <p>[az OOC-művek szolgáltatására vonatkozó policy a hatályos jog és a könyvtár szolgáltatási szabályzata alapján az 506-os mezőben meghatározandó]</p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID008" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>Kiterjesztett hatályú közös jogkezelés keretében hozzáférhető tett kereskedelmi forgalomban nem található mű </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName RIGHTSHOLDERID="..." CONTEXTID="NSLC-008" >A jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve szükség esetén kinyerhető (542 ##\$d). Azonosító névtérből? </rts:RightsHolderName> <rts:RightsHolderComments>A mű szerepel a kereskedelmi forgalomban nem található művek nemzetközi adatbázisában. Ha Ön a jogtulajdonos, és eltérő információja van a mű kereskedelmi státuszával kapcsolatban, kérjük, lépjen kapcsolatba az adatbázis fenntartóival a következő linken:</rts:RightsHolderComments> <rts:RightsHolderContact> <rts:RightsHolderContactDesignation>Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP </pre>	
---	--	---	--

```
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactDesignati  
on>  
<rts:RightsHolderContactAddress>  
Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból  
származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók  
a MISZJE és a BiP adatbázisával.  
</rts:RightsHolderContactAddress>  
<rts:RightsHolderContactPhone  
PHONETYPE="BUSINESS">Ezek az adatok a  
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és  
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP  
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactPhone>  
<rts:RightsHolderContactEmail>Ezek az adatok a  
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és  
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP  
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactEmail>  
</rts:RightsHolderContact>  
</rts:RightsHolder>  
<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"  
CONTEXTID="NSLC-008">  
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános  
felhasználó</rts:UserName>  
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"  
COPY="false" DUPLICATE="false" MODIFY="false"  
DELETE="false" PRINT="false"/>  
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT">  
<rts:ConstraintDescription>A mű online olvasásra  
szabadon hozzáférhető. Az általános felhasználó  
IP-cím-korlátozás és regisztráció nélkül  
térítésmentesen tekintheti meg a művet, amelynek
```


további felhasználása (nyomtatás, letöltés stb.) engedélyhez kötött.

```
</rts:ConstraintDescription>
</rts:Constraints>
</rts:Context>
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-002"
CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR">
<rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR-
adminok</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"
COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true"
DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/>
</rts:Context>
</rts:RightsDeclarationMD>
</mets:xmlData>
</mets:mdWrap>
</mets:rightsMD>
```

10. creative commons licenc keretében hozzáférhetővé tett művek

1. a szerző művét közkincsnek minősíti, így az szabadon másolható, módosítható, terjeszthető vagy előadható, akár üzleti célból is:

[540 ##\\$aCreative Commons CC0 1.0 Univerzális \(CC0 1.0\)](#)

[Közkincs nyilatkozat\\$zero\\$2cc\\$uhttps://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.hu](#)

```
<mets:rightsMD ID="NSLRMID....">
<mets:mdWrap MDTYPE="OTHER"
OTHERMDTYPE="METSRights">
<mets:xmlData>
<rts:RightsDeclarationMD
RIGHTSDECID="NSLRDID009" RIGHTSCATEGORY="OTHER"
OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED">
<rts:RightsDeclaration>Creative Commons CC0 1.0
Univerzális (CC0 1.0)
</rts:RightsDeclaration>
<rts:RightsHolder>
<rts:RightsHolderName RIGHTSHOLDERID="..."
CONTEXTID="NSLC-008" >A jogtulajdonos (szerző,
létrehozó) neve kinyerhető (542 ##$d).
Azonosító névtérből?
</rts:RightsHolderName>
<rts:RightsHolderComments>A jogtulajdonos a
következő licenc alatt tette hozzáférhetővé:
Creative Commons CC0 1.0 Univerzális (CC0
1.0)</rts:RightsHolderComments>
<rts:RightsHolderContact>
<rts:RightsHolderContactDesignation>Ezek az
adatok a hozzáféréskezelési modulból
származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók
a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactDesignati
on>
<rts:RightsHolderContactAddress>
```


DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.

```
</rts:RightsHolderContactAddress>
```

```
<rts:RightsHolderContactPhone  
PHONETYPE="BUSINESS">Ezek az adatok a  
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és  
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP  
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactPhone>
```

```
<rts:RightsHolderContactEmail>Ezek az adatok a  
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és  
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP  
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactEmail>
```

```
</rts:RightsHolderContact>
```

```
</rts:RightsHolder>
```

```
<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"  
CONTEXTID="NSLC-009">
```

```
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános  
felhasználó</rts:UserName>
```

```
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"  
COPY="true" DUPLICATE="false" MODIFY="false"  
DELETE="false" PRINT="true"/>
```

```
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT">
```

```
<rts:ConstraintDescription>Közkinccs nyilatkozat  
alapján szolgáltatható - a szerző művét  
közkinccsnek minősítette, így az szabadon  
másolható, módosítható, terjeszthető vagy  
előadható, akár üzleti célból  
is</rts:ConstraintDescription>
```

```
</rts:Constraints>
```


DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

		<pre> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	
<p>11. creative commons licenc keretében hozzáférhetővé tett művek</p>	<p><u>2. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre:</u></p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg!\$fby\$2cc\$uhttps://creativecommons.org/licenses/by/2.5/deed.hu</u></p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID010" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>Creative Commons 2.5 Nevezd meg! (BY 2.5) </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName RIGHTSHOLDERID="..." CONTEXTID="NSLC-008" >A jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve kinyerhető (542 ##\$d). Azonosító névtérből? </rts:RightsHolderName> </pre>	<p>A licenc verziószáma miatt a sablonnak két további változata létezik az alábbi eltérésekkel:</p> <p>2. verzió:</p> <pre> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID011" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> </pre>

```
<rts:RightsHolderComments>A jogtulajdonos a
következő licenc alatt tette hozzáférhetővé:
Creative Commons 2.5 Nevezd meg! (BY
2.5)</rts:RightsHolderComments>
<rts:RightsHolderContact>
<rts:RightsHolderContactDesignation>Ezek az
adatok a hozzáféréskezelési modulból
származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók
a MISZJE és a BiP
adattábasával.</rts:RightsHolderContactDesignati
on>
<rts:RightsHolderContactAddress>
Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból
származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók
a MISZJE és a BiP adattábasával.
</rts:RightsHolderContactAddress>
<rts:RightsHolderContactPhone
PHONETYPE="BUSINESS">Ezek az adatok a
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP
adattábasával.</rts:RightsHolderContactPhone>
<rts:RightsHolderContactEmail>Ezek az adatok a
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP
adattábasával.</rts:RightsHolderContactEmail>
</rts:RightsHolderContact>
</rts:RightsHolder>
<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"
CONTEXTID="NSLC-010">
```

```
<rts:RightsDeclarati
on>Creative Commons
3.0 Nevezd meg! (BY
3.0)
</rts:RightsDeclarat
ion>
```

```
<rts:RightsHolderCom
ments>A
jogtulajdonos a
következő licenc
alatt tette
hozzáférhetővé:
Creative Commons 3.0
Nevezd meg! (BY
3.0)</rts:RightsHold
erComments>
<rts:RightsHolderCon
tact>
```

3. verzió

```
<rts:RightsDeclarati
onMD
RIGHTSDECID="NSLRDID
012"
RIGHTSCATEGORY="OTHE
R">
```

		<pre> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="false" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="true"/> <rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT"> <rts:ConstraintDescription>Megosztható és átdolgozható, de a szerzót megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre</rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	<pre> OTHERCATEGORYTYPE="N OTEVALUATED"> <rts:RightsDeclarati on>Creative Commons 4.0 Nevezd meg! (BY 4.0) </rts:RightsDeclarat ion> <rts:RightsHolderCom ments>A jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 4.0 Nevezd meg! (BY 4.0)</rts:RightsHold erComments> <rts:RightsHolderCon tact> </pre>
--	--	--	---

<p>12. creative commons licenc keretében hozzáférhetővé tett művek</p>	<p>3. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, valamint: ha feldolgozzuk, átalakítjuk vagy gyűjteményes művet hozunk létre a műből, akkor a létrejött művet ugyanazon licencfeltételek mellett kell terjeszteni, mint az eredetit:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg! Így add tovább!\$fby-sa\$2cc\$uhttps://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5/deed.hu</u></p>	<pre><mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID013" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Így add tovább! (BY-SA 2.5) </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName RIGHTSHOLDERID="..." CONTEXTID="NSLC-008" >A jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve kinyerhető (542 ##\$d). Azonosító névtérből? </rts:RightsHolderName> <rts:RightsHolderComments>A jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Így add tovább! (BY-SA 2.5)</rts:RightsHolderComments> <rts:RightsHolderContact> <rts:RightsHolderContactDesignation>Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.</rts:RightsHolderContactDesignati on> <rts:RightsHolderContactAddress></pre>	<p>A licenc verziószáma miatt a sablonnak két további változata létezik az alábbi eltérésekkel:</p> <p>2. verzió:</p> <pre><rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID 014" RIGHTSCATEGORY="OTHE R" OTHERCATEGORYTYPE="N OTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration >Creative Commons 3.0 Nevezd meg! Így add tovább! (BY-SA 3.0) </rts:RightsDeclarat ion> <rts:RightsHolderCom ments>A jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 3.0</pre>
---	--	--	---

DIGITÁLIS
BÖLCSÉSZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.

```
</rts:RightsHolderContactAddress>  
<rts:RightsHolderContactPhone  
PHONETYPE="BUSINESS">Ezek az adatok a  
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és  
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP  
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactPhone>  
<rts:RightsHolderContactEmail>Ezek az adatok a  
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és  
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP  
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactEmail>  
</rts:RightsHolderContact>  
</rts:RightsHolder>  
<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"  
CONTEXTID="NSLC-011">  
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános  
felhasználó</rts:UserName>  
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"  
COPY="true" DUPLICATE="false" MODIFY="false"  
DELETE="false" PRINT="true"/>  
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT">  
<rts:ConstraintDescription>Megosztható és  
átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell  
tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre  
és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk  
végre, valamint: ha feldolgozzuk, átalakítjuk  
vagy gyűjteményes művet hozunk létre a műből,  
akkor a létrejött művet ugyanazon
```

```
Nevezd meg! Így add  
tovább! (BY-SA  
3.0)</rts:RightsHold  
erComments>  
<rts:RightsHolderCon  
tact>
```

3. verzió

```
<rts:RightsDeclarati  
onMD  
RIGHTSDECID="NSLRDID  
015"  
RIGHTSCATEGORY="OTHE  
R"  
OTHERCATEGORYTYPE="N  
OTEVALUATED">  
<rts:RightsDeclarati  
on>Creative Commons  
4.0 Nevezd meg! Így  
add tovább! (BY-SA  
4.0)  
</rts:RightsDeclarat  
ion>  
  
<rts:RightsHolderCom  
ments>A  
jogtulajdonos a  
következő licenc
```


		<pre> licencfeltételek mellett kell terjeszteni, mint az eredetit</rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	<p>alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 4.0 Nevezd meg! Így add tovább! (BY-SA 4.0)</rts:RightsHolderComments> <rts:RightsHolderContact></p>
<p>13. creative commons licenc keretében hozzáférhetővé tett művek</p>	<p>4. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor az átalakított vagy a felhasználásával létrehozott művet nem terjeszthetjük:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne változtasd!\$fby-nd\$2cc\$uhttps://creativecommons.org/licenses/by-nd/2.5/hu/</u></p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID016" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne változtasd! (BY-ND 2.5) </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName RIGHTSHOLDERID="..." CONTEXTID="NSLC-008" >A jogtulajdonos (szerző, </pre>	<p>A licenc verziószáma miatt a sablonnak két további változata létezik az alábbi eltérésekkel:</p> <p>2. verzió:</p> <pre> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID017" RIGHTSCATEGORY="OTHER" </pre>

létrehozó) neve kinyerhető (542 ##\$d).

Azonosító névtérből?

</rts:RightsHolderName>

<rts:RightsHolderComments>A jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne változtasd! (BY-ND 2.5)</rts:RightsHolderComments>

<rts:RightsHolderContact>

<rts:RightsHolderContactDesignation>**Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.**</rts:RightsHolderContactDesignation>

<rts:RightsHolderContactAddress>

Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.

</rts:RightsHolderContactAddress>

<rts:RightsHolderContactPhone

PHONETYPE="BUSINESS">**Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.**</rts:RightsHolderContactPhone>

<rts:RightsHolderContactEmail>**Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.**</rts:RightsHolderContactEmail>

</rts:RightsHolderContact>

OTHERCATEGORYTYPE="NOT EVALUATED">

<rts:RightsDeclaration>Creative Commons 3.0 Nevezd meg! Ne változtasd! (BY-ND 3.0)</rts:RightsDeclaration>

<rts:RightsHolderComments>A

jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé:

Creative Commons 3.0 Nevezd meg! Ne változtasd! (BY-ND 3.0)</rts:RightsHolderComments>

<rts:RightsHolderContact>

3. verzió

<rts:RightsDeclarationMD

RIGHTSDECID="NSLRDID

DIGITÁLIS
BÖLCSÉSZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

		<pre> </rts:RightsHolder> <rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC" CONTEXTID="NSLC-012"> <rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános felhasználó</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="false" MODIFY="false" DELETE="false" PRINT="true"/> <rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT"> <rts:ConstraintDescription>Megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor az átalakított vagy a felhasználásával létrehozott művet nem terjeszthetjük</rts:ConstraintDescription> </rts:Constraints> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	<pre> 018" RIGHTSCATEGORY="OTHE R" OTHERCATEGORYTYPE="N OTEVALUATED"> <rts:RightsDeclarati on>Creative Commons 4.0 Nevezd meg! Ne változtasd! (BY-ND 4.0) </rts:RightsDeclarat ion> <rts:RightsHolderCom ments>A jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 4.0 Nevezd meg! Ne változtasd! (BY-ND 4.0)</rts:RightsHold erComments> <rts:RightsHolderCon tact> </pre>
--	--	---	---

<p>14. creative commons licenc keretében hozzáférhetővé tett művek</p>	<p>5. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem használható fel:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el!\$fby-nc\$2cc\$uhttps://creativecommons.org/licenses/by-nc/2.5/</u></p>	<pre><mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID019" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el! (BY-NC 2.5) </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName RIGHTSHOLDERID="..." CONTEXTID="NSLC-008" >A jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve kinyerhető (542 ##\$d). Azonosító névtérből? </rts:RightsHolderName> <rts:RightsHolderComments>A jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el! (BY- NC 2.5)</rts:RightsHolderComments> <rts:RightsHolderContact> <rts:RightsHolderContactDesignation>Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.</rts:RightsHolderContactDesignati on> <rts:RightsHolderContactAddress></pre>	<p>A licenc verziószáma miatt a sablonnak két további változata létezik az alábbi eltérésekkel:</p> <p>2. verzió:</p> <pre><rts:RightsDeclarati onMD RIGHTSDECID="NSLRDID 020" RIGHTSCATEGORY="OTHE R" OTHERCATEGORYTYPE="N OTEVALUATED"> <rts:RightsDeclarati on>Creative Commons 3.0 Nevezd meg! Ne add el! (BY-NC 3.0) </rts:RightsDeclarat ion> <rts:RightsHolderCom ments>A jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 3.0 Nevezd meg! Ne add</pre>
---	---	---	--

Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP adatbázisával.

```
</rts:RightsHolderContactAddress>
<rts:RightsHolderContactPhone
PHONETYPE="BUSINESS">Ezek az adatok a
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactPhone>
<rts:RightsHolderContactEmail>Ezek az adatok a
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactEmail>
</rts:RightsHolderContact>
</rts:RightsHolder>
<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"
CONTEXTID="NSLC-013">
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános
felhasználó</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"
COPY="true" DUPLICATE="false" MODIFY="false"
DELETE="false" PRINT="true"/>
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT">
<rts:ConstraintDescription>Megosztható és
átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell
tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre
és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk
végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem
használható fel</rts:ConstraintDescription>
</rts:Constraints>
```

```
el! (BY-NC
3.0)</rts:RightsHold
erComments>
<rts:RightsHolderCon
tact>
```

3. verzió

```
<rts:RightsDeclarati
onMD
RIGHTSDECID="NSLRDID
021"
RIGHTSCATEGORY="OTHE
R"
OTHERCATEGORYTYPE="N
OTEVALUATED">
<rts:RightsDeclarati
on>Creative Commons
4.0 Nevezd meg! Ne
add el! (BY-NC 4.0)
</rts:RightsDeclarat
ion>
```

```
<rts:RightsHolderCom
ments>A
jogtulajdonos a
következő licenc
alatt tette
hozzáférhetővé:
```

		<pre> </rts:Context> <rts:Context CONTEXTID="NSLC-002" CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR"> <rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR- adminok</rts:UserName> <rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true" COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true" DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/> </rts:Context> </rts:RightsDeclarationMD> </mets:xmlData> </mets:mdWrap> </mets:rightsMD> </pre>	<p>Creative Commons 4.0 Nevezd meg! Ne add el! (BY-NC 4.0)</rts:RightsHolderComments> <rts:RightsHolderContact></p>
<p>15. creative commons licenc keretében hozzáférhetővé tett művek</p>	<p>6. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencekre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem használható fel, valamint: ha feldolgozzuk, átalakítjuk vagy gyűjteményes művet hozunk létre a műből, akkor a létrejött művet ugyanazon licencfeltételek mellett kell terjeszteni, mint az eredetit:</p> <p><u>540 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el! Így add tovább!\$fby-nc-sa\$2cc\$u</u></p>	<pre> <mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSrights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID022" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el! Így add tovább! (BY-NC-SA 2.5) </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName RIGHTSHOLDERID="..." CONTEXTID="NSLC-008" >A jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve kinyerhető (542 ##\$d). Azonosító névtérből? </pre>	<p>A licenc verziószáma miatt a sablonnak két további változata létezik az alábbi eltérésekkel:</p> <p>2. verzió:</p> <pre> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID 023" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> </pre>

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/hu/>

```
</rts:RightsHolderName>
<rts:RightsHolderComments>A jogtulajdonos a
következő licenc alatt tette hozzáférhetővé:
Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el! Így
add tovább! (BY-NC-SA
2.5)</rts:RightsHolderComments>
<rts:RightsHolderContact>
<rts:RightsHolderContactDesignation>Ezek az
adatok a hozzáféréskezelési modulból
származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók
a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactDesignati
on>
<rts:RightsHolderContactAddress>
Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból
származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók
a MISZJE és a BiP adatbázisával.
</rts:RightsHolderContactAddress>
<rts:RightsHolderContactPhone
PHONETYPE="BUSINESS">Ezek az adatok a
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactPhone>
<rts:RightsHolderContactEmail>Ezek az adatok a
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactEmail>
</rts:RightsHolderContact>
</rts:RightsHolder>
```

```
<rts:RightsDeclarati
on>Creative Commons
3.0 Nevezd meg! Ne
add el! Így add
tovább! (BY-NC-SA
3.0)
</rts:RightsDeclarat
ion>
```

```
<rts:RightsHolderCom
ments>A
jogtulajdonos a
következő licenc
alatt tette
hozzáférhetővé:
Creative Commons 3.0
Nevezd meg! Ne add
el! Így add tovább!
(BY-NC-SA
3.0)</rts:RightsHold
erComments>
<rts:RightsHolderCon
tact>
```

3. verzió

```
<rts:RightsDeclarati
onMD
RIGHTSDECID="NSLRDID
```

```

<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"
CONTEXTID="NSLC-014">
<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános
felhasználó</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"
COPY="true" DUPLICATE="false" MODIFY="false"
DELETE="false" PRINT="true"/>
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT">
<rts:ConstraintDescription>Megosztható és
átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell
tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre
és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk
végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem
használható fel, valamint: ha feldolgozzuk,
átalakítjuk vagy gyűjteményes művet hozunk létre
a műből, akkor a létrejött művet ugyanazon
licencfeltételek mellett kell terjesztenünk,
mint az eredetit</rts:ConstraintDescription>
</rts:Constraints>
</rts:Context>
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-002"
CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR">
<rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR-
adminok</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"
COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true"
DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/>
</rts:Context>
</rts:RightsDeclarationMD>
</mets:xmlData>

```

```

024"
RIGHTSCATEGORY="OTHE
R"
OTHERCATEGORYTYPE="N
OTEVALUATED">
<rts:RightsDeclarati
on>Creative Commons
4.0 Nevezd meg! Ne
add el! Így add
tovább! (BY-NC-SA
4.0)
</rts:RightsDeclarat
ion>

<rts:RightsHolderCom
ments>A
jogtulajdonos a
következő licenc
alatt tette
hozzáférhetővé:
Creative Commons 4.0
Nevezd meg! Ne add
el! Így add tovább!
(BY-NC-SA
4.0)</rts:RightsHold
erComments>
<rts:RightsHolderCon
tact>

```


		<pre></mets:mdWrap> </mets:rightsMD></pre>	
<p>16. creative commons licenc keretében hozzáférhetővé tett művek</p>	<p>7. megosztható és átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem használható fel; valamint: ha a művön változtatást hajtottunk végre, az átalakított vagy a mű felhasználásával létrehozott művet nem terjeszthetjük:</p> <p><u>542 ##\$aCreative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne add el! Ne változtasd!\$fby-nc-nd\$2cc\$u https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/hu/</u></p>	<pre><mets:rightsMD ID="NSLRMID...."> <mets:mdWrap MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="METSRights"> <mets:xmlData> <rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID025" RIGHTSCATEGORY="OTHER" OTHERCATEGORYTYPE="NOTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration>Creative Commons. Nevezd meg! Ne add el! Ne változtasd! (BY-NC-ND) </rts:RightsDeclaration> <rts:RightsHolder> <rts:RightsHolderName RIGHTSHOLDERID="..." CONTEXTID="NSLC-008" >A jogtulajdonos (szerző, létrehozó) neve kinyerhető (542 ##\$d). Azonosító névtérből? </rts:RightsHolderName></pre>	<p>A licenc verziószáma miatt a sablonnak három további változata létezik az alábbi eltérésekkel:</p> <p>2. verzió:</p> <pre><rts:RightsDeclarationMD RIGHTSDECID="NSLRDID 026" RIGHTSCATEGORY="OTHE R" OTHERCATEGORYTYPE="N OTEVALUATED"> <rts:RightsDeclaration on>Creative Commons 2.5 Nevezd meg! Ne</pre>

```
<rts:RightsHolderComments>A jogtulajdonos a
következő licenc alatt tette hozzáférhetővé:
Creative Commons. Nevezd meg! Ne add el! Ne
változtasd! (BY-NC-
ND)</rts:RightsHolderComments>
<rts:RightsHolderContact>
<rts:RightsHolderContactDesignation>Ezek az
adatok a hozzáféréskezelési modulból
származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók
a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactDesignati
on>
<rts:RightsHolderContactAddress>
Ezek az adatok a hozzáféréskezelési modulból
származhatnak, és esetlegesen szinkronizálандók
a MISZJE és a BiP adatbázisával.
</rts:RightsHolderContactAddress>
<rts:RightsHolderContactPhone
PHONETYPE="BUSINESS">Ezek az adatok a
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactPhone>
<rts:RightsHolderContactEmail>Ezek az adatok a
hozzáféréskezelési modulból származhatnak, és
esetlegesen szinkronizálандók a MISZJE és a BiP
adatbázisával.</rts:RightsHolderContactEmail>
</rts:RightsHolderContact>
</rts:RightsHolder>
<rts:Context CONTEXTCLASS="GENERAL PUBLIC"
CONTEXTID="NSLC-015">
```

```
add el! Ne
változtasd! (BY-NC-
ND 2.5)
</rts:RightsDeclarat
ion>
```

```
<rts:RightsHolderCom
ments>A
jogtulajdonos a
következő licenc
alatt tette
hozzáférhetővé:
Creative Commons 2.5
Nevezd meg! Ne add
el! Ne változtasd!
(BY-NC-ND
2.5)</rts:RightsHold
erComments>
<rts:RightsHolderCon
tact>
```

3. verzió

```
<rts:RightsDeclarati
onMD
RIGHTSDECID="NSLRDID
027"
RIGHTSCATEGORY="OTHE
R"
```

```

<rts:UserName USERTYPE="INDIVIDUAL">Általános
felhasználó</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"
COPY="true" DUPLICATE="false" MODIFY="false"
DELETE="false" PRINT="true"/>
<rts:Constraints CONSTRAINTTYPE="FORMAT">
<rts:ConstraintDescription>Megosztható és
átdolgozható, de a szerzőt megfelelően fel kell
tüntetni, hivatkozást kell létrehozni a licencre
és jelezni, ha a művön változtatást hajtottunk
végre, ugyanakkor a mű üzleti célokra nem
használható fel; valamint: ha a művön
változtatást hajtottunk végre, az átalakított
vagy a mű felhasználásával létrehozott művet nem
terjeszthetjük</rts:ConstraintDescription>
</rts:Constraints>
</rts:Context>
<rts:Context CONTEXTID="NSLC-002"
CONTEXTCLASS="REPOSITORY MGR">
<rts:UserName USERTYPE="GROUP">OTR-
adminok</rts:UserName>
<rts:Permissions DISCOVER="true" DISPLAY="true"
COPY="true" DUPLICATE="true" MODIFY="true"
DELETE="true" PRINT="true" OTHER="false"/>
</rts:Context>
</rts:RightsDeclarationMD>
</mets:xmlData>
</mets:mdWrap>
</mets:rightsMD>

```

```

OTHERCATEGORYTYPE="N
OTEVALUATED">
<rts:RightsDeclarati
on>Creative Commons
3.0 Nevezd meg! Ne
add el! Ne
változtasd! (BY-NC-
ND 3.0)
</rts:RightsDeclarat
ion>

```

```

<rts:RightsHolderCom
ments>A
jogtulajdonos a
következő licenc
alatt tette
hozzáférhetővé:
Creative Commons 3.0
Nevezd meg! Ne add
el! Ne változtasd!
(BY-NC-ND
3.0)</rts:RightsHold
erComments>
<rts:RightsHolderCon
tact>

```

4. verzió

```

<rts:RightsDeclarati
onMD

```

MUNKANYAG

```
RIGHTSDECID="NSLRDID028"
RIGHTSCATEGORY="OTHER"
OTHERCATEGORYTYPE="NOT EVALUATED">
<rts:RightsDeclaration>Creative Commons 4.0 Nevezd meg! Ne add el! Ne változtasd! (BY-NC-ND 4.0)
</rts:RightsDeclaration>

<rts:RightsHolderComments>A jogtulajdonos a következő licenc alatt tette hozzáférhetővé: Creative Commons 4.0 Nevezd meg! Ne add el! Ne változtasd! (BY-NC-ND 4.0)</rts:RightsHolderComments>
<rts:RightsHolderContact>
```

sourceMD

Az eredeti (analóg) objektumra vonatkozó információkat (leíró, jogi, technikai) a forrásmetaadat (Source Metadata), <sourceMD> elemben rögzítjük. Tartalmazhat hivatkozást külső metaadatokra (<mdRef>), vagy belső beágyazott metaadatokat (<mdWrap>).

A METS több <sourceMD> elem rögzítését is lehetővé teszi. **Figyeljünk arra, hogy a dmdSec szakaszban megadott leíró metaadatok a digitális állományra, míg az ebben a szakaszban rögzítettek pedig az eredeti, analóg bibliográfiai forrásra vonatkoznak.**

Példa:

```
<sourceMD ID="source01">
<mdRef LOCTYPE="URL" MIMETYPE="application/xml" MDTYPE="MARC" LABEL="Czóbel Minka: Donna Juanna">
http://nektar.oszk.hu/hu/manifestation/2984914</mdRef>
</sourceMD>
```

Példa beágyazott metaadatokra:

```
<sourceMD ID="source01">
<mets:mdWrap MIMETYPE="text/xml" MDTYPE="MARC" LABEL="Source MARC record">
  <mets:xmlData>
    <record>
      <leader>00925nam a2200289 c 4500</leader>
      <controlfield tag="001">000003628912</controlfield>
      <controlfield tag="005">20160510144043.0</controlfield>
      <controlfield tag="008">160510t20161995hu 0000a hun e</controlfield>
      <datafield tag="020" ind1=" " ind2=" ">
        <subfield code="a">978-963-14-2451-5</subfield>
        <subfield code="q">kötött</subfield>
        <subfield code="c">2490,- Ft</subfield>
      </datafield>
      <datafield tag="040" ind1=" " ind2=" ">
```

```

        <subfield code="a">OSZK</subfield>
    <subfield code="b">hun</subfield>
    <subfield code="c">OSZK</subfield>
</datafield>
    <datafield tag="041" ind1="0" ind2=" " >
        <subfield code="a">hun</subfield>
    </datafield>
    <datafield tag="080" ind1=" " ind2=" " >
        <subfield code="a">894.511-31</subfield>
</datafield>
    <datafield tag="100" ind1="1" ind2=" " >
        <subfield code="a">Esterházy Péter</subfield>
        <subfield code="d">1950-2016</subfield>
        <subfield code="c">OSZK</subfield>
    </datafield>
    <datafield tag="100" ind1="1" ind2="4" >
        <subfield code="a">Egy nő</subfield>
        <subfield code="c">Esterházy Péter</subfield>
    </datafield>
    <datafield tag="250" ind1=" " ind2=" " >
        <subfield code="a">Utányy.</subfield>
    </datafield>
<datafield tag="260" ind1=" " ind2=" " >
    <subfield code="a">Budapest</subfield>
    <subfield code="b">Magvető</subfield>
    <subfield code="c">2016, cop. 1995</subfield>
</datafield>
<datafield tag="300" ind1=" " ind2=" " >
    <subfield code="a">173 p.</subfield>
    <subfield code="c">19 cm</subfield>
</datafield>
<datafield tag="655" ind1="1" ind2="7" >
    <subfield code="a">magyar irodalom</subfield>
    <subfield code="2">OSZK</subfield>
</datafield>

```


DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

```

<datafield tag="655" ind1=" " ind2="7"
<subfield code="a">regény</subfield>
      <subfield code="2">doktip</subfield>
</datafield>
<datafield tag="655" ind1=" " ind2="7"
<subfield code="a">regény</subfield>
      <subfield code="2">doktip</subfield>
</datafield>
<datafield tag="850" ind1=" " ind2=" " >
      <subfield code="a">B1</subfield>
</datafield>
</record>
</METS:xmlData>
</METS:mdWrap>
</sourceMD>

```

digiprovMD

A <digiprovMD> digitális származási metaadat elem dokumentálja a digitális objektumokat tartalmazó fájlkon végzett, megőréssel kapcsolatos műveleteket (pl. a digitalizálást követően történt átalakítást vagy áthelyezést, illetve born digital anyagok esetében a fájlok létrehozását). Kódolásához külső szótár/metaadatszabvány szükséges. Javasoljuk a PREMIS külső szótár használatát (ezen belül `premis:event` ; `premis:agent`). (A *PREMIS Data Dictionary for Preservation Metadata* szorosan kapcsolódik a hosszú távú megőrzés szabványához, az OAIS-hoz, és az adminisztratív és technikai adatokra fókuszál. Általános modellje entitásokat határoz meg, illetve ezek tulajdonságaiként – hierarchikusan reprezentálható – szemantikai egységeket definiál. Forrás: <https://www.loc.gov/standards/premis/v3/premis-3-0-final.pdf>)

E-kötelesspéldányok, nyomdai elektronikus változatok és más intézmény által digitalizált állományok esetén az előállításra vonatkozó metaadatokat az előállító szolgáltatja.

PREMIS	Szemantikai egység	Kötelezőség	Ismételhetőség	Séma/szabvány
--------	--------------------	-------------	----------------	---------------

entitás							
event	eventIdentifier	eventIdentifierType		igen	nem	Kötelező kontrollált szótár használata.	
		eventIdentifierValue		igen	nem	lokális	
	eventType	-		igen	nem	https://id.loc.gov/vocabulary/preservation/eventType	
	eventDateTime	-		igen	nem	ISO 8601	
	eventDetail	-		nem	nem	-	
	eventOutcomeInformation	eventOutcome			nem	nem	Kötelező kontrollált szótár használata. Ennek lehetséges elemei: "Sikeres létrehozás"; "Sikeres betöltés"; "Sikeres validálás"; "Sikertelen létrehozás"; "Sikertelen betöltés"; "Sikertelen validálás".
		eventOutcomeDetail	eventOutcomeDetailNote		nem	igen	-
			eventOutcomeDetailExtension		nem	igen	-

	linkingAgentIdentifier	linkingAgentIdentifierType		igen	nem	Alapvetően "ISIL", ha szervezet.
		linkingAgentIdentifierValue		igen	nem	Alapvetően ISIL-szám, ha szervezet, lehet még: https://id.loc.gov/vocabulary/organizations.html
		linkingAgentRole		nem	igen	Kötelező kontrollált szótár használata. Lehetséges: https://id.loc.gov/vocabulary/preservation/eventRelatedAgentRole.html
	linkingObjectIdentifier	linkingObjectIdentifierType		igen	nem	-
		linkingObjectIdentifierValue		igen	nem	-
		linkingObjectRole		nem	igen	Kötelező kontrollált szótár használata. Lehetséges: https://id.loc.gov/vocabulary/preservation/eventRelatedObjectRole.html
agent	agentIdentifier	agentIdentifierType		igen	nem	Alapvetően "ISIL", ha szervezet. Kötelező kontrollált szótár használata. További értékek lehetnek például: LCNAF, URI stb.

		agentIdentifierValue		igen	nem	Alapvetően ISIL-szám, ha szervezet, lehet még: https://id.loc.gov/vocabulary/organizations.html
	agentName			nem	igen	-
	agentType			nem	igen	Kötelező kontrollált szótár használata. Lehetséges: https://id.loc.gov/vocabulary/preservation/agentType.html

MUNKAAANYAG

Példa – egy külső hivatkozás a saját házi “megőrzési terv”-re mutató link tárolásával:

```
<mets:digiprovMD>  
<mets:mdref MDTYPE="OTHER" OTHERMDTYPE="Preservation Plan" LABEL="Megőrzési terv">http://nektar.oszk.hu/</mdRef>
```

Példa – az eseményekre vonatkozó általános információk (azonosító, típus, dátum, eredményesség stb.) rögzítésével. A példákban olvasható három eseménytípus - létrehozás, migrálás, validálás - leírását minden digitális állomány esetében javasoljuk létrehozni. A jó gyakorlat alapján az egyes PREMIS-eseményeket különálló digiprovMD-szakaszokban kell rögzíteni.

```
<mets:digiprovMD ID="premisevent1">  
<mets:mdWrap MDTYPE="PREMIS">  
<mets:xmlData>  
<premis:event>  
<premis:eventIdentifier>  
<premis:eventIdentifierType>local</premis:eventIdentifierType>  
<premis:eventIdentifierValue>scanning-001</premis:eventIdentifierValue>  
</premis:eventIdentifier>  
<premis:eventType>creation</premis:eventType>  
<premis:eventDateTime>2018-03-15T11:12:13</premis:eventDateTime>  
<premis:eventOutcomeInformation>  
<premis:eventOutcome>Sikeres létrehozás</premis:eventOutcome>  
</premis:eventOutcomeInformation>  
<premis:linkingAgentIdentifier>  
<premis:linkingAgentIdentifierType>ISIL</premis:linkingAgentIdentifierType>  
<premis:linkingAgentIdentifierValue>HU-IL-001365-4</premis:linkingAgentIdentifierValue>  
<premis:linkingAgentRole>digitalizáló</premis:linkingAgentRole>  
</premis:linkingAgentIdentifier>  
</premis:event>  
</mets:xmlData>  
</mets:mdWrap>
```

```
</mets:digiprovMD>
<mets:digiprovMD ID="premisevent2">
<mets:mdWrap MDTYPE="PREMIS">
<mets:xmlData>
<premis:event>
<premis:eventIdentifier>
<premis:eventIdentifierType>local</premis:eventIdentifierType>
<premis:eventIdentifierValue>pdfgen-001</premis:eventIdentifierValue>
</premis:eventIdentifier>
<premis:eventType>migration</premis:eventType>
<premis:eventDateTime>2018-03-16T11:12:13</premis:eventDateTime>
<premis:eventOutcomeInformation>
<premis:eventOutcome>Sikeres betöltés</premis:eventOutcome>
</premis:eventOutcomeInformation>
<premis:linkingAgentIdentifier>
<premis:linkingAgentIdentifierType>ISIL</premis:linkingAgentIdentifierType>
<premis:linkingAgentIdentifierValue>HU-IL-001365-4</premis:linkingAgentIdentifierValue>
<premis:linkingAgentRole>betöltő</premis:linkingAgentRole>
</premis:linkingAgentIdentifier>
</premis:event>
</mets:xmlData>
</mets:mdWrap>
</mets:digiprovMD>
<mets:digiprovMD ID="premisevent3">
<mets:mdWrap MDTYPE="PREMIS">
<mets:xmlData>
<premis:event>
<premis:eventIdentifier>
<premis:eventIdentifierType>local</premis:eventIdentifierType>
<premis:eventIdentifierValue>valid-001</premis:eventIdentifierValue>
</premis:eventIdentifier>
```


DIGITÁLIS
BÖLCSESZETI
KÖZPONT

KÖNYVTÁRI INTÉZET

BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

```
<premis:eventType>validation</premis:eventType>
<premis:eventDateTime>2018-03-16T12:12:13</premis:eventDateTime>
<premis:eventOutcomeInformation>
<premis:eventOutcome>Sikeres validálás</premis:eventOutcome>
</premis:eventOutcomeInformation>
<premis:linkingAgentIdentifier>
<premis:linkingAgentIdentifierType>ISIL</premis:linkingAgentIdentifierType>
<premis:linkingAgentIdentifierValue>HU-IL-001206-1</premis:linkingAgentIdentifierValue>
<premis:linkingAgentRole>validáló</premis:linkingAgentRole>
</premis:linkingAgentIdentifier>
</premis:event>
</mets:xmlData>
</mets:mdWrap>
</mets:digiprovMD>
```

Példa a megőrzési adatok beágyazására – az eredményre vonatkozó részletes információkkal

```
<mets:digiprovMD ID="NSL_DP_00123_345_956" CREATED="2020-09-27T11:37:13">
<mets:mdWrap MDTYPE="PREMIS"
<mets:xmlData xmlns:premis=http://www.loc.gov/standards/premis/v1
xsi:schemaLocation="http://www.loc.gov/standards/premis/v1 http://www.loc.gov/standards/premis/v1/Event-v1-1.xsd">

<premis:event>
<premis:eventIdentifier>
<premis:eventIdentifierType>local</premis:eventIdentifierType>
<premis:eventIdentifierValue>Ingest_Validation_01</premis:eventIdentifierValue>
</premis:eventIdentifier>
<premis:eventType>Validation</premis:eventType>
<premis:eventDateTime>2020-09-27-08:00</premis:eventDateTime>
<premis:eventDetail>ValidationResults</premis:eventDetail>
```

```
<premis:eventOutcomeInformation>
<premis:eventOutcome>Validált</premis:eventOutcome>
<premis:eventOutcomeDetail>
<ingestValidation ID="FILE_001.tiff">
<JhoveOutput>Fájlformátum: TIFF. A fájl jól formált. A fájl érvényes. </JhoveOutput>
<IngestValidatorOutput>Az ellenőrző összeg (checsksum) megfelel az eredeti fájlra vonatkozó ellenőrző összegnek
[file:90990250/90990250.pdf].</IngestValidatorOutput>
<IngestValidatorOutput>Az eredeti fájl azonosítója (FILE_001.tiff) megváltozott: FILE_07108e3e-5fd1-11da-b211-
19e7a5cf4814</IngestValidatorOutput>
<IngestValidatorOutput>Az eredeti fájl (001.tiff) neve megváltozott: FILE_07108e3e-5fd1-11da-b211-
19e7a5cf4814.pdf</IngestValidatorOutput>
</ingestValidation>
</premis:eventOutcomeDetail>
</premis:eventOutcomeInformation>
<premis:linkingAgentIdentifier>
<premis:linkingAgentIdentifierType>"Software"/>
<premis:linkingAgentIdentifierValue>"JHove"/>
</premis:linkingAgentIdentifier>
<premis:linkingAgentIdentifier>
<premis:linkingAgentIdentifierType>"Software"/>
<premis:linkingAgentIdentifierValue>"SDR_Ingest_Validator"/>
</premis:linkingAgentIdentifier>
</premis:event>

</mets:xmlData>
</mets:mdWrap>
</mets:digiprovMD>
```

Az MDTYPE attribútum lehetséges értékeit lásd a dmdSec leírásánál.

MUNKANYAG

5. Structural Map

A METS-dokumentum legfontosabb része a strukturális térkép, amely a digitális állományok leírásainak (`fileSec`), valamint a teljes digitális objektum (pl. egy digitalizált könyv) megállapított logikai vagy fizikai részegységeinek összerendelését végzi el. Egy könyvet fel lehet bontani pl. oldalakra (tiszta fizikai megközelítés), valamint felosztható pl. fejezetekre is (tiszta logikai megközelítés), de lehetséges akár az oldalaknál kisebb hierarchikus egységeket is meghatározni. A kialakított logikai vagy fizikai egységeket, illetve azok sorrendjét `<div>` tagek segítségével kell definiálni, amelyek akár egymásba is ágyazhatók. **A `<div>` tagekhez rendelt ID-k segítségével kapcsolhatók össze az egyes szerkezeti egységek az állományok megjelenítésére vonatkozó utasításokat tartalmazó `behavior` szakasszal.**

Az egyes szerkezeti elemeket az ID-k segítségével össze lehet kapcsolni az azokra vonatkozó leíró, illetve adminisztrációs metaadatokkal, amelyeket a METS-dokumentum más szakaszaiban (`dmdSec`, `amdSec` részfejezetei) adtunk meg.

```
<mets:structMap TYPE="physical"> - a TYPE attribútum értékeit a METS-séma nem szabályozza
<mets:div ID="div1" TYPE="book" LABEL="Martial Epigrams II" DMDID="DMD1" ADMID="ADMRTS1">
```

Az adott szerkezeti egységhez kapcsolódó digitális állományokra az `fptr` (file pointer) tag segítségével kell rámutatnunk. A `FILEID` attribútum segítségével teremtünk kapcsolatot a `fileSec` szakaszban leírt digitális állománnyal. (Nem szükséges azonban minden egyes `<div>`-hez állományokat rendelni, lehetőség van csupán az átláthatóság érdekében `<div>`-eket kialakítani a strukturális térképben.)

```
<mets:div TYPE="page" LABEL="Blank page" ORDER="1">
<mets:fptr FILEID="epi01m"/>
<mets:fptr FILEID="epi01r"/>
<mets:fptr FILEID="epi01t"/>
</mets:div>
```


Példa - a színezés az egyes hiarchiaszintek megkülönböztetését, a strukturális térkép átláthatóságát szolgálja. Ezt a szerkezeti felosztást akkor érdemes alkalmazni, ha az egyes formátumtípusokra (mesterfile, szolgáltatási példány, stb.) vonatkozó, a `behavior` szakaszban részletezett megjelenítési utasítások megegyeznek.

```
<METS:structMap>
<METS:div ORDER="1" TYPE="könyv" LABEL="Szövegfeldolgozás XML-alapokon" DMDID="LeíróAdatok01">
  <METS:div ID="001" ORDER="1" TYPE="oldal" LABEL="[ borítófedél ]">
    <METS:fptr FILEID="mester1"/>
    <METS:fptr FILEID="szolg300_1"/>
    <METS:fptr FILEID="szolg72_1"/>
  </METS:div>
  <METS:div ID="002" ORDER="2" TYPE="oldal" LABEL="[ borítófedél belső oldala ]">
    <METS:fptr FILEID="mester2"/>
    <METS:fptr FILEID="szolg300_2"/>
    <METS:fptr FILEID="szolg72_2"/>
  </METS:div>
  <METS:div ID="003" ORDER="3" TYPE="oldal" LABEL="[ címoldal ]">
    <METS:fptr FILEID="mester3"/>
    <METS:fptr FILEID="szolg300_3"/>
    <METS:fptr FILEID="szolg72_3"/>
  </METS:div>
  <METS:div ID="004" ORDER="4" TYPE="tart" LABEL="[tartalomjegyzék">
    <METS:div ID="004_1" ORDER="1" TYPE="oldal" LABEL="[ i ]">
      <METS:fptr FILEID="mester4"/>
      <METS:fptr FILEID="szolg300_4"/>
      <METS:fptr FILEID="szolg72_4"/>
    </METS:div>
    <METS:div ID="004_2" ORDER="2" TYPE="oldal" LABEL="[ ii ]">
      <METS:fptr FILEID="mester5"/>
      <METS:fptr FILEID="szolg300_5"/>
    </METS:div>
  </METS:div>
</METS:structMap>
```

```

        <METS:fptr FILEID="szolg72_5"/>
    </METS:div>
    <METS:div ID="004_3" ORDER="3" TYPE="oldal" LABEL="[ iii ]">
        <METS:fptr FILEID="mester6"/>
        <METS:fptr FILEID="szolg300_6"/>
        <METS:fptr FILEID="szolg72_6"/>
    <METS:div ID="005" ORDER="5" TYPE="fejezet" LABEL="[ 1. fejezet -- Az XML-hez vezető út - áttekintés ]">
        <METS:div ID="005_1" ORDER="1" TYPE="oldal" LABEL="[ 1 ]">
            <METS:fptr FILEID="mester7"/>
            <METS:fptr FILEID="szolg300_7"/>
            <METS:fptr FILEID="szolg72_7"/>
        </METS:div>
        <METS:div ID="005_2" ORDER="2" TYPE="oldal" LABEL="[ 2 ]">
            <METS:fptr FILEID="mester8"/>
            <METS:fptr FILEID="szolg300_8"/>
            <METS:fptr FILEID="szolg72_8"/>
        </METS:div>
        <METS:div ID="005_3" ORDER="3" TYPE="oldal" LABEL="[ 3 ]">
            <METS:fptr FILEID="mester9"/>
            <METS:fptr FILEID="szolg300_9"/>
            <METS:fptr FILEID="szolg72_9"/>
        </METS:div>
    </METS:div>
</METS:div>
</METS:structMap>

```

Ha azonban a filetípusokra vonatkozó megjelenítési utasítások (behavior) eltérnek, a strukturális térképet úgy kell szervezni, hogy egy <div> csupán egy típusba (azaz fileGrp-ba) tartozó állományokat tartalmazzon. Fájlcsoport közvetlenül nem hivatkozható a behavior szakaszból.

```

<METS:structMap TYPE="logical">
<METS:div ID="mast_div1" LABEL="Egri csillagok">

```

```
<METS:div ID="mast_div1.1" LABEL="Bevezető" ORDER="1">
<METS:fptr>
<METS:seq>
<METS:area FILEID="mester1"/>
<METS:area FILEID="mester2"/>
<METS:area FILEID="mester3"/>
...
</METS:seq>
</METS:fptr>
</METS:div>
...
</METS:div>
<METS:div ID="szolg_div1" LABEL="Egri csillagok">
<METS:div ID="szolg_div1.1" LABEL="Bevezető" ORDER="1">
<METS:fptr>
<METS:seq>
<METS:area FILEID="szolg300_1"/>
<METS:area FILEID="szolg300_2"/>
<METS:area FILEID="szolg300_3"/>
...
</METS:seq>
</METS:fptr>
</METS:div>
...
</METS:div>
</METS:structMap>
```

6. FileSection

A FileSection a kezelt digitális állományok listászerű leírását tartalmazza, az egyes állományokra vonatkozó azonosítók meghatározásával (`file ID`). Ennek használata kiemelt jelentőségű: ennek segítségével kapcsoljuk majd a digitális állományt a Structure Map-ben megállapított fizikai/logikai egységekhez. Ide kell kötni az adott digitális állomány technikai metaadatait leíró `techMD` szakaszt is az ott megadott `ADMID` felhasználásával. A digitális állomány konkrét elérési útját az `FLocat` tag segítségével adhatjuk meg.

Az állományokat lehetőség van logikai csoportokba rendezni (`fileGrp`), pl. használati cél szerint: mesterfájlok – kis felbontású – továbbá nagy felbontású szolgáltatási példányok. A csoportban található állományok felhasználási területe (avagy létrehozásának célja) megadható a `fileGrp` tag `USE` attribútuma segítségével. A megnevezéseket az RDA által definiált **Generation** szótárkódolási séma releváns elemei alapján javasoljuk megadni:

RDA **Generation** szótárkódolási séma

magyar fogalom	alternatív fogalom	angol fogalom	definíció
származtatott mester		derivative master	Egy generáció, ami az eredetiről (master) készült.
első eredeti példány	digitális mesterkópia	master	Egy generáció, amit a legnagyobb felbontással történő digitalizálással állítanak elő, és gyakran a származtatott kópiák előállítására használják.
eredeti		original	Egy generáció, ami digitálisan létrehozott forrás első generációja.
szolgáltatási példány	referenciapéldány	service copy	Egy generáció, amit elsődlegesen használatra szánnak.
megtekintési kópia		viewing copy	Egy generáció, ami egy, a kutatók által megtekinthető kópia.

MUNKANYAG

Példa:

```
<mets:fileSec>
<mets:fileGrp USE="archive image">
<mets:file ID="epi01m" MIMETYPE="image/tiff" ADMID="TECHTIFF01" SIZE="257537" CREATED="2001-06-10">
<mets:FLocat xlink:href="http://www.loc.gov/standards/mets/docgroup/full/01.tif" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
```

Példa 2:

```
<mets:fileSec>
<mets:fileGrp USE="mesterpeldanyok">
<mets:file ID="mester1" MIMETYPE="image/tiff" ADMID="TECHTIFF01">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/master/001.tif" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
<mets:file ID="mester2" MIMETYPE="image/tiff" ADMID="TECHTIFF02">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/master/002.tif" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
<mets:file ID="mester3" MIMETYPE="image/tiff" ADMID="TECHTIFF03">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/master/003.tif" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
</mets:fileGrp>
<mets:fileGrp USE="nagyszolgpeldanyok">
<mets:file ID="szolg300_1" MIMETYPE="image/jpeg" ADMID="TECHJPG01">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/service_big/001.jpg" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
<mets:file ID="szolg300_2" MIMETYPE="image/jpeg" ADMID="TECHJPG02">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/service_big/002.jpg" LOCTYPE="URL"/>
```

```
</mets:file>
<mets:file ID="szolg300_3" MIMETYPE="image/jpeg" ADMID="TECHJPG03">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/service_big/003.jpg" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
</mets:fileGrp>
<mets:fileGrp USE="kisszolgpeldanyok">
<mets:file ID="szolg72_1" MIMETYPE="image/jpeg" ADMID="TECHJPG01_1">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/service_big/001k.jpg" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
<mets:file ID="szolg72_2" MIMETYPE="image/jpeg" ADMID="TECHJPG02_1">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/service_big/002k.jpg" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
<mets:file ID="szolg72_3" MIMETYPE="image/jpeg" ADMID="TECHJPG03_1">
<mets:FLocat xlink:href="http://data.oszk.hu/service_big/003k.jpg" LOCTYPE="URL"/>
</mets:file>
</mets:fileGrp>
</mets:fileSec>
```

7. Structural Links

A strukturális hivatkozás szakasz `<structLink>` tartalmazza az ismételhető `<smLink>` elemet, amely két csomópont közötti hivatkozást (linket) jelez.

A Structural Link attribútuma:

- ID (ID/O), amely egyértelműen azonosítja a METS dokumentum egyik elemét. Ez lehet egy IDREF vagy egy XPTR.

A Strukturális térkép link elem (`smLink`) egy hiperhivatkozást azonosít a Structural Map két csomópontja között. A `smLink` használatával például rögzíthetjük a weboldalak közötti hipertext-linkek létezését, ha a HTML-állományoktól különállóan, METS-ben is szeretnénk rögzíteni ezeket a kapcsolatokat. Az `smLink` elem kilenc attribútumot használ, amelyek a következők:

- ID (ID/O): Ez az attribútum egyedileg azonosítja a METS dokumentum elemét.
- xlink:arcrole (URI/O): Ez az attribútum (ívhivatkozás) szemantikai célt szolgál. Ha van, akkor értéke egy kapcsolattípust azonosító URI, amely meghatározza az általa leírt kapcsolat szemantikáját.
- xlink:title (string/O): Ez az attribútum is szemantikai célt szolgál. A link vagy az erőforrás jelentésének leírására szolgál ember által olvasható módon.
- xlink:show (string/O): A következő értékek egyikét kell tartalmaznia: new, replace, embed, other, none. A böngészőben történő megjelenítés módját szabályozza.
- xlink:actuate (string/O): Ez az attribútum meghatározza a viselkedést. Lehetséges értékei: onLoad, onRequest, other, none.
- xlink:to (string/O):
- xlink:from (string/O):

Példa: adott egy METS-dokumentum, amely tartalmaz egy másik weboldalhoz linkelt képállományt tartalmazó weboldalt. A <structMap> elem ez esetben a következő <div> elemeket fogja tartalmazni:

```
<mets:div ID="P1" TYPE="page" LABEL="1. oldal">
  <mets:fptr FILEID="HTMLF1"/>
  <mets:div ID="IMG1" TYPE="image" LABEL="Képi hivatkozás a 2. oldalra">
    <mets:fptr FILEID="JPGF1"/>
  </mets:div>

  <mets:div ID="P2" TYPE="page" LABEL="2. oldal">
    <mets:fptr FILEID="HTMLF2"/>
  </mets:div>
```

A tényt, hogy a képállomány az első oldalon egy hiperlinken keresztül a második oldal HTML-jéhez kapcsolódik, az <smLink> elem használatával a következőképp fejezhetjük ki a <structLink> szakaszon belül:

```
<mets:structLink>
```

```
<mets:smLink xlink:from="IMG1" xlink:to="P2" xlink:title="Hivatkozás az 1. oldalon található képről a 2. oldalra"
xlink:show="new" xlink:actuate="onRequest" />
</mets:structLink>
```

A Structure Link szakasz használatát elsősorban webtartalmak metaadatolásához javasoljuk; egyéb forrástípusok esetében alkalmazása mellőzhető.

8. Behavior

Az opcionálisan alkalmazható Behavior szakaszban a Structural Map-ben kialakított szerkezeti egységekhez lehet különféle végrehajtható akciókat (megjelenítések, átalakítások, stb.) rendelni. A szerkezeti egység ID-ját a behavior címke STRUCTID attribútumában kell elhelyezni. A művelete(ke)t definíciós szinten leíró állományra - ez külön METS-objektum is lehet - az interfaceDef tag attribútumai segítségével lehet hivatkozni, míg a végrehajtást vezérlő állománnyal - szintén elhelyezkedhet külön METS-objektumban - a mechanism tag segítségével kell kapcsolatot létesíteni.

A definíciós és végrehajtási állományok kialakításához a WSDL-séma ismerete ajánlott.

Példa definíciós állományra:

<http://www.autopenhosting.org/fedora/bdef-image-userinput.xml>

Példa végrehajtható utasításokat tartalmazó állományra:
<http://www.autopenhosting.org/fedora/bmech-image-userinput-mrsid.xml>

```
<METS:behavior GROUPID= "uva-standard" STRUCTID= "mast_div1">
  <METS:interfaceDef LABEL="UVA Standard Image Behavior Definition 1" LOCTYPE="URN" xlink:href="uva-bdef:stdImage"/>
  <METS:mechanism LABEL="A NEW AND IMPROVED Image Mechanism 1" LOCTYPE="URN" xlink:href="uva-bmech:BETTER-imageMech"/>
</METS:behavior>
```

```
<METS:behavior GROUPID= "uva-standard" STRUCTID= "szolg_div1">
  <METS:interfaceDef LABEL="UVA Standard Image Behavior Definition 2" LOCTYPE="URN" xlink:href="uva-bdef:stdImage"/>
  <METS:mechanism LABEL="A NEW AND IMPROVED Image Mechanism 2" LOCTYPE="URN" xlink:href="uva-bmech:BETTER-imageMech"/>
</METS:behavior>
```

m